

Št. 284 (21.217) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

PETEK, 5. DECEMBRA 2014

KORALLINE

LEPOTNI SALON JESSICA

TRG S. TOMMASO 15-OPČINE

SALOTTO DI JESSICA ZA INFORMACIJE TEL. 040 213481

PONEDELJEK ZAPRTO

TOREK, ČETATEK IN SOBOTA: OD 9.00 DO 17.30

SREDA IN PETEK: OD 12.00 DO 20.00

WWW.KORALLINE.IT

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Kaj če bi politike izbirali z žrebom?

SANDOR TENCE

Skorumpirana prestolnica, okužena država. To je znameniti naslov reportaže izpod peresa Manlia Cancognija, s katero je tednik Espresso razkril nečedne posle med rimsko občinsko upravo, gradbeniki (t.z. palazzinari) in Vatikanom. Velika nezazidljiva zemljišča v predmestjih Rima v lasti vatikanskih bank in družb so čez noč postala zazidljiva, kar je odprlo pot velikim gradbenim špekulacijam. Javno mnenje se je ogorčeno odzvalo na škandal, nekaj ljudi je šlo pred sodnike, afera pa je kmalu romala v pozabo. Pisalo se je leto 1956.

Danes smo tam, kjer smo bili pred 58 leti oziroma smo na slabšem. Takrat je Rim pretresel politično-nepremičninski škandal, v katerega so bili vpleteni nepošteni politiki, občinski upravitelji in gradbeniki. Organizirani kriminalci takrat ni bil zraven, ker ga niso pustili ali ga ni zanimalo.

Danes beremo, da so bili nekdanji rimski župan, številni javni upravitelji in menedžerji na plačilnem seznamu kriminalnih združb, ki so dejansko nadzorovale rimsko mestno upravo, od največjega do najmanjšega javnega dela in zakupa. Tudi če se bo izkazalo, da je le polovico res to, kar v teh dneh preiskuje tožilstvo, smo priča prvovrstnemu političnemu škandalu s kriminalnim predznakom.

Predsednik vlade in vodja Demokratske stranke Matteo Renzi je »obglavil« stranko rimsko vodstvo, nekdanji župan Gianni Alemanno pa se je pokesal in obžaloval, da je bil talec kriminalno-fašističnega podzemlja. Gibanje 5 zvezd je od prefekta zahtevalo razpust rimskega občinskega sveta in razpis predčasnih volitev. Že slišano in že videno.

Italija je na »svetovni lestvici« korupcije na neslavnem 69. mestu in skupaj z Romunijo, Grčijo in Hrvaško na repu Evropske unije. Zakoni proti korupciji obstajajo in so menda na papirju dobri, a kaj ko se ne izvajajo. Korupcija, ki ni le v domeni politikov in upraviteljev, je stvar splošne kulture. Tudi to je res, a očitno še ni dovolj, da bi korupcijo izkoreninili iz javnega življenja.

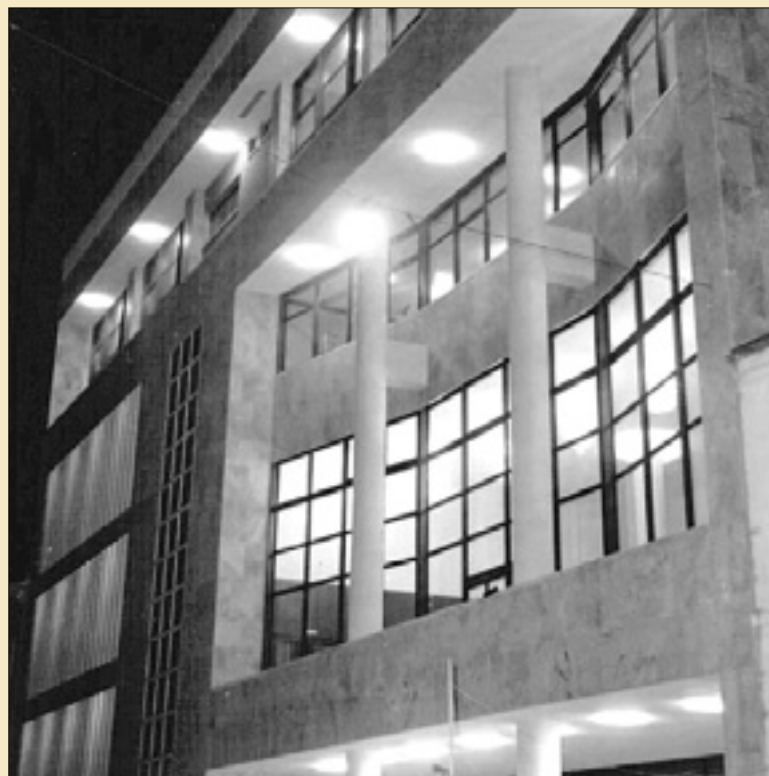
Kaj torej narediti? Znanec me je skušal prepričati, da bi morali upravitelje javnega dobrega enostavno žrebat med ljudmi z enakimi referencami (znanje, izkušnje, sposobnosti, neoporečnost itd.). Bizarna ideja, ki bi pomenila smrt demokracije. Tako pa tudi ne moremo več naprej.

RUSIJA - Letni govor predsednika sredi gospodarske vihre

Putin kritičen do Zahoda, toda vezi z Evropo in ZDA ne namerava okrniti

DANES - Kulturni dom v Trstu

Petdeset let

TRST - Med velike dogodke, ki jih je doživela naša skupnost v povojnih letih, gotovo sodi odprte tržaškega Kulturnega doma. Za Slovence na Tržaškem, sicer pa za vso našo skupnost, je bil to resnično prazničen dan. Ko danes prebiramo, kako je o tem pisal Primorski dnevnik, je dobro zaznavna veličina dogodka. Dnevnik je zgodbo Kulturnega doma sicer spremljal od vsega začetka, ko so bila zanj že v prvih povojnih letih v teku vztrajna prizadevanja.

Na 11. in 12. strani

MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je v letnem govoru o razmerah v državi včeraj Zahod obtožil, da je ukrajinsko krizo in priključitev Krima izkoristil za izgovor za uvedbo gospodarskih sankcij proti Rusiji. A Rusija, ki verjame vase in lahko vse uresniči, ne namerava okrniti odnosov z ZDA in Evropsko unijo, je dejal. Po oceni Putina politika brzdanja Rusije ni od včeraj, ampak jo izvajajo vsakič, ko ocenijo, da je preveč samostojna. »Vsakič, ko se nekomu zdi, da je Rusija postala preveč močna, neodvisna, takoj uveljavijo te instrumente,« je glede zahodnih sankcij dejal v govoru v Kremlju. Če ne bi bilo napetosti glede Krima in Ukrajine, bi si po njegovi oceni Zahod »izmislil« kak drug izgovor, da bi zadržal naraščajoče možnosti Rusije.

Na 2. strani

NOVICA IZ RIMA Zamrznitev davka IMU za kmetijstvo

RIM - Vlada predsednika Mattea Renzija načrtuje preložitve oziroma zamrznitev davka na nepremičnine IMU za kmetijske površine na območjih, ki so bila nekoč označena kot gorata. To je v senatu napovedal podtajnik Pier Paolo Barretta. Davek IMU bi v tržaški in goriški pokrajini uvedli na območjih nekdanje Kraške gorske skupnosti, obdavčena bi bila tudi ju-sarska zemljišča.

Na 3. strani

SSG - Nova produkcija v znamenju poezije Zlati prah v očeh najprej v Čedadu, jutri pa v Trstu

Načrt za nadvoz v Nabrežini-Postaja

Na 4. strani

Posvet o varnosti in delu na gradbiščih

Na 5. strani

Kmečka zveza pri ministru Židanu

Na 11. strani

Miklavž, Miklavž, manjšini prinesi ...

šepet ulice Montecchi

GORICA - Mladi so se izkazali na odru

»Dijaška« Lizistrata v Kulturnem domu

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVI PELETI

POSKRbite ZA TOPLO ZIMO ŽE SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

RIM - Predsednica FJK Debora Serracchiani se je pridružila protestom

Vlada bo preložila davek IMU za kmetijska zemljišča

RIM - Vlada bo zamrznila oziroma na junij 2015 preložila plačilo davka na nepremičnine (IMU) za kmetijska zemljišča na območjih, ki so bila doslej označena kot gorata področja. Pri nas gre za dobršen del predelov tržaške in deloma goriške pokrajine, ki so nekoč sodili v Kraško gorsko skupnost. Nekatera območja sodijo vrh vsega še v zaščitena področja, kjer je kmetijstvo močno omejeno.

Za zmešnjavo in za upravičeno zaskrbljenost lastnikov kmetijskih zemljišč je poskrbelo ministrstvo za gospodarstvo in finance. Slednje je na svoji spletni strani 1. decembra objavilo odlok ministra Piercarla Padoana, ki določa davek IMU tudi za zgoraj navedena zemljišča, rok za plačilo pa naj bi zapadel že 16. decembra. Vlada namerava sedaj, kot kaže, zadevo ponovno proučiti, tudi zato, ker Padoanov odlok še ni bil objavljen v Uradnem listu in torej ni pravnomočen, je v senatu včeraj napovedal podtajnik Pier Paolo Barretta.

Med številnimi, ki so dvignili glas proti novi obdavčitvi IMU, je tudi predsednica Furlanije-Juljske krajine Debora Serracchiani. V pismu pristojnim ministrom ocenjuje, da bi takšna obdavčitev kmetijskih površin povzročila hudo gospodarsko in družbeno škodo. V naši deželi bi ta ukrep gotovo pospešil tudi demografsko obubožanje goratih področij.

Problem je v tem, da je vlada že vključila v proračun znesek 350 milijonov evrov, ki ga je hotela iztržiti s tem davkom. Če bi obveljala ministrova odločba, bi bila oproščena davka IMU zgolj kmetijska območja nad 600 metri nadmorske višine, ki se meri na osnovi lokacije uradnega sedeža občine. Davka bi bila oproščena tudi jusarska (skupna) imovina, a le tista nad 600 metri nadmorske višine.

Menda se je za zamrznitev-preložitev davka IMU za kmetijska zemljišča odločil sam predsednik vlade Matteo Renzi, ki je razumel politične posledice tega ukrepa. Proti se niso opredelili le stanovska združenja italijanskih kmetov, temveč tudi številni javni upravitelji ter parlamentarci vseh strank.

Vinogradi pri Šempolaju na območju, ki je označeno kot gorato področje

ARHIV

KMETIJSKE POVRŠINE - Pobudo DS podprla tudi Tamara Blažina IMU: protesti demokratov, Kmečke zveze in SSk

RIM - Vlada mora takoj razjasniti svoje stališče o davku IMU za kmetijska zemljišča na območjih, ki so bila doslej obravnavana kot gorata, ter na tistih, ki so podvržena zaščitnim omejitvam. To v interpelaciji Renzijevi vladi zahteva sto poslancev Demokratske stranke, med katerimi je tudi Tamara Blažina. Predstavnik vlade bo na interpelacijo odgovoril danes, tako da je iz Rima pričakovati dokončno in uradno preložitev tega spornega davka. Slednjega so se pristojni ministri lotili precej površno in protislovno. Parlamentarci DS upajo in računajo, da bo vlada hitro ukrepala in tako popravila sporni ministrski odlok, ki do včeraj vsekakor še ni bil objavljen v Uradnem listu. Govori se o možnosti šestmesečne preložitve plačila davka.

Predsedstvo Kmečke zveze, ki je neodvisna članica Konfederacije italijanskih kmetov (CIA), osvaja stališča in zahteve vsedrjavne kmečke stanovske organizacije. Zato tudi ona poziva vlado, naj vsa zavarovana območja, ki so vključena v naravne parke in rezervate ter v zaščitena območja Natura 2000 razbremenijo davka IMU. S tem v zvezi deželna slovenska stanovska organizacija poudarja, da je vključitev gozd-

nato-kmetijskih površin v zavarovana območja že povzročilo neprecenljivo družbeno in gospodarsko škodo Slovincem v Italiji. To se izraža v hudem padcu tržne vrednosti zemljišč in v skrajno omejenih možnostih razvoja, ki jih zaradi naravovarstvenih omejitev omogoča tozadevni normativ zlasti tradicionalnim dejavnostim kot je kmetijstvo.

Proti uvedbi državnega davka IMU na kmetijska zemljišča so se opredelile vse stranke, ki so zastopane v deželnem svetu. Med prvimi je na škodljivost tega ukrepa opozoril deželni svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec. O tem se je pogovarjal s predsednico Dežele Deboro Serracchiani in z odbornikom Paolom Panontinom, včeraj tudi s parlamentarci avtonomistične skupine iz Tridentinske-Južne Tirolske. Tudi oni, podobno kot zastopniki Demokratske stranke, pozivajo Renzijevo vlado, naj zamrzne odlok, ki bi marsikje prizadel tudi jusarska zemljišča in skupno imovino. Pokrajina Trento je na svojem ozemlju že zamrznila ta davek, Pokrajina Bocen pa je že tako svoj čas uvedla svoj davek, ki nadomešča vse občinske davčne dajatve na nepremičnine.

PRVA VOJNA Pot miru med Italijo in Slovenijo

FRANCO
MARINI

IZTOK
MIROŠIČ

RIM - Pot miru po poteh prve svetovne vojne, katere temelj sta položila predsednika Italije in Slovenije - Giorgio Napolitano in Danilo Türk - postaja stvarnost. O tej zanimivi pobudi so včeraj govorili slovenski veleposlanik v Rimu Iztok Mirošič, podpredsednica slovenskega odbora za obletnico prve vojne Petra Svolljšak in Franco Marini, predsednik italijanskega odbora za državne proslave.

Sogovorniki so izrazili pričakovanje, da bodo v to spominsko-zgodovinsko pobudo pritegnili še druge države, ki so bile vpletene v prvo svetovno vojno. Omenjene so bile Belgija, Francija in Avstrija. »Ne gre samo za simbolično pot, temveč za konkretno pobudo, ki jo bodo lahko države izkoristile tudi za ovrnodnjenje turizma in svojih zgodovinskih znamenitosti,« je poudarila Petra Svolljšak.

Marini, sicer bivši predsednik senata, je sporočil, da je italijanska stran že evidentirala številna prizorišča prve vojne ter jih vključila v to pobudo. Enako je že naredila Slovenija. Pri pobudi sodeluje tudi Dežela Furlanija-Juljska krajina, ki je za to zadolžila odbornika za kulturo Giannija Torrentija.

NADIŠKE DOLINE - Za začetek veselega decembra prodajni sejem umetnostne obrti in krajevnih proizvodov

Konec tedna še nekaj prireditev

Vsakoletni sejem umetne obrti v Špetru (posnetek je z lanskega sejma) privabi tudi najmlajše obiskovalce

NM

ŠPETER - Veseli december se v Nadiških dolinah tudi letos začneja z razstavnoprodnajnim sejemom obrtne umetnosti in krajevnih proizvodov »Gesti antichi per un nuovo Natale - Stara dela za današnji božič«, ki bo v nedeljo in v ponedeljek v telovadnici v Špetru. Sejem, na katerem bo sodelovalo več kot osemdeset obrtnikov iz naše dežele in Slovenije, prirejajo že enajstič, njegov pobudnik pa je združenje Pro loco Nediške doline.

Tako v nedeljo kot v ponedeljek bo sejem odprt od 10. do 19. ure, obiskovalci pa si bodo lahko ogledali izdelke, ki so jih domači umetniki-obrtniki oblikovali iz naravnih materialov: lesa, različnih kovin, volne, bombaža, vejevja, gline itd. Posebno pozornost pa bodo na sejmu namenili tudi valorizaciji tipičnih proizvodov Nadiških dolin in Posočja. Med sejemom bo tudi glasba v živo, poskrbljeno bo za animacijo za otroke, v dobro založenih kioskih pa bodo poskrbeli za lačne in žejne.

Bolj podrobne informacije o dogodku

nudi organizator, Pro Loco Nediške Doline: 349 3241168 - 339 8403196 (od 9. do 18. ure), info@nediskedoline.it, www.nediskedoline.it, www.vallidelnatisone.eu.

V času sejma bo v Špetru odprt tudi multimedijški pripovedni in krajevni muzej. Obiskovalci si ga bodo lahko ogledali od 10. do 12. ali od 14. do 17. ure.

Prav ta vikend oziroma 8. decembra pa se v Nadiških dolinah zaključuje tudi priljubljena eno-gastronomska prireditve Vabilo na kosilo, ki je tudi letos zabeležila lep uspeh in pri organizaciji katere prav tako sodeluje Pro loco Nediške doline. Ljubitelji domače kuhinje imajo tako še v nedeljo in ponedeljek tudi priložnost, da okusijo posebne menije, ki so jih pripravile domače gostilne.

V Čedadu pa si je v cerkvi S. Maria dei Battuti prav tako do ponedeljka mogoče ogledati antološko razstavo del Franka Vecchie-ta z naslovom Memorabilia. Razstava bo jutri, v nedeljo in ponedeljek odprta od 10. do 18. ure. (NM)

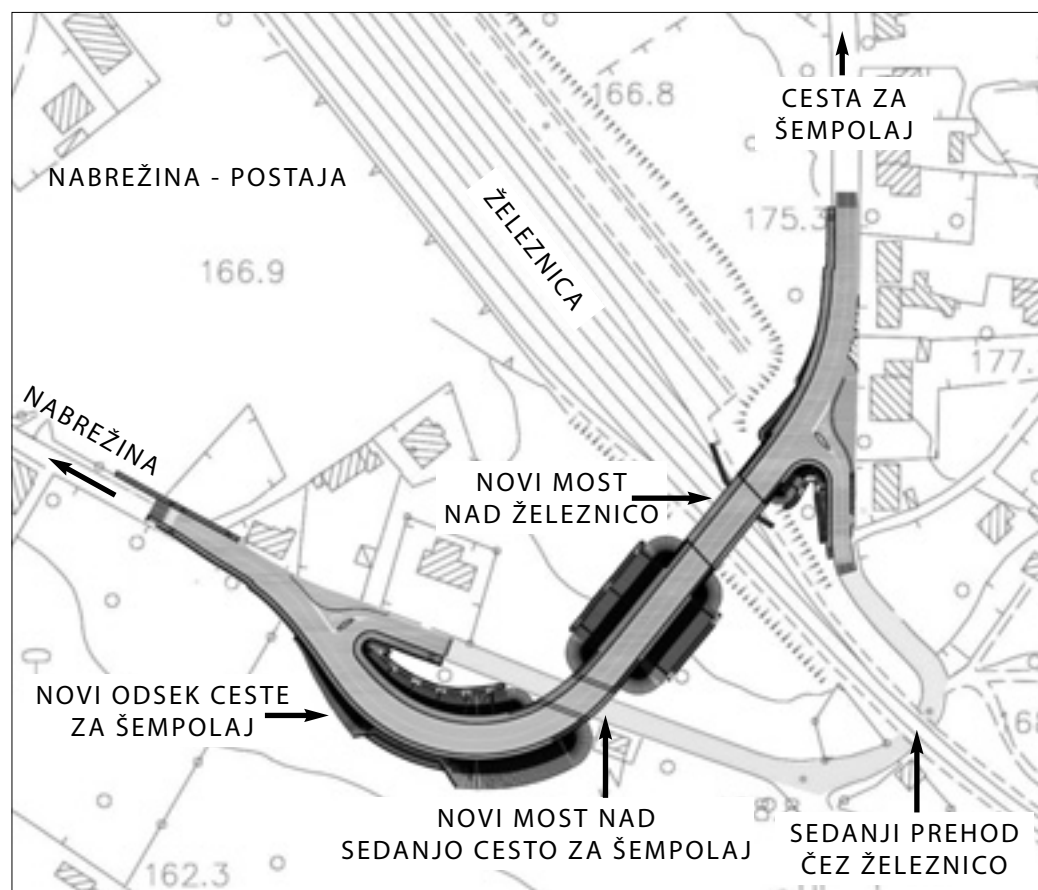
NABREŽINA-POSTAJA - Pokrajina Trst predstavila načrt

Nov nadvoz nad železnico

Levo predstavitev načrta na javnem srečanju v kamnarski hiši Iga Grudna v Nabrežini; desno grafični prikaz novega cestnega odseka z nadvozom nad železnico

FOTODAMJ@N

Sto let pozneje. Tako bi lahko poimenovali zgodbo o gradnji nadvoza ceste Nabrežina-Šempolaj nad železniško progo v Nabrežini-Postaji. Na sredini predstavitvi načrta o gradnji nadvoza jo je iz spomina priklical devinsko-nabrežinski odbornik za javna dela Andrej Cunja.

Že Avstroogrska je daljnega leta 1914 sprevidela, da je treba v Nabrežini nad železniško progo Nabrežina-Opčine zgraditi nadvoz, ker je železniški prehod upočasnjeval cestno povezavo med Nabrežino in Šempolajem ter dalje s tistim takrat združenim krajskim območjem. Načrt je bil takoj izdelan, železni most je bil zgrajen, ko pa bi ga morali po železnici prepeljati do Nabrežine, je po streljih v Sarajevu zarožljalo orožje, železniški konvoj je bil ustavljen

in vsaka sled za nesojenim mostom se je izgubila. Mogoče so ga razgradili in železje uporabili v vojaške namene, je namignil Cunja.

Po celem stoletju in po več desetletnih prizadevanjih devinsko-nabrežinskih upraviteljev vseh političnih barv bo most čez železnico končno postal realnost. Tržaška pokrajina je v Kamnarski hiši Iga Grudna na javnem srečanju z domačini predstavila načrt, ki sta ga izdelala inž. Roberto Pambianco in inž. Elisa Monti Di Sopra. Pokrajinski odbornik za promet Vittorio Zollia je prisotne spomnil, da je bila zadeva kar zapletena. Treba je bilo pridobiti ustrezna finančna sredstva (4,9 milijona evrov, od katerih je 2,4 milijona prispevala Pokrajina, 2 milijona Dežela Furlanija-Juljska krajina, 500 tisoč evrov

pa Italijanske železnice), nadalje uskladiti zahteve Italijanskih železnic, pripraviti načrt (zasnova sega v leto 2005), naposled pa je obstajala še nevarnost zamrznitve sredstev zaradi vražjega pakta o stabilnosti. Javnim upravam je vendarle uspelo obiti to finančno šibo božjo, tako se bodo lahko prihodnji teden v Nabrežini-Postaji začela dela za gradnjo novega 360 metrov dolgega odseka na cesti Nabrežina-Šempolaj z dvema mostovoma. Nov odsek se bo začel - v smeri iz Nabrežine - dobrih 150 metrov pred sedanjim železniškim prehodom. Cesta se bo v loku povzpela za kakih deset metrov in nato zavila levo, z manjšim mostom nad sedanjo cesto ter se bo nadaljevala z drugim skoraj 27 metrov dolgim mostom nad železniško progo. Po nadaljnjih slabih sto metrih se

bo na drugi strani železniške proge v bližini hišne številke 62 priključila dosežani cesti v smeri proti Šempolaju.

Sedanji železniški prehod bodo zaprli. Iz Nabrežine bo mogoče po sedanji cesti zapeljati le - pred prehodom - desno proti tamkajšnjim športnim objektom (travnati smučarski stezi). Na »šempolajski« strani sedanjega prehoda bo - po mostu nad železnico - urejen dostop do novega cestnega odseka s križiščem, ki bo omogočalo prebivalcem s tistega območja vožnjo tako v smeri proti Šempolaju kot v smeri proti Nabrežini.

Prav številni tam bivajoči občani so zastavili načrtovalcem vrsto vprašanj, da bi izvedeli, kaj se bo zanje spremenilo po odprtju novega odseka. Inž. Paolo Stolfo, izvedenec tržaške pokrajine, ki

bo skrbel za potek del, jim je zagotovil, da ne bodo imeli nobenih nevšečnosti, ker bodo imeli prost dostop do cestne povezave Nabrežina-Šempolaj.

Dela bodo potekala pospešeno. Februarja prihodnjega leta bo vse pripravljeno za nadvoz čez sedanjo cesto, aprila za nadvoz čez železnico. Oba mostova bodo namestili septembra, gradnja celotnega odseka pa bo zaključena do maja 2016.

Ko bo nadvoz dokončan, bo dobila cesta Nabrežina-Šempolaj novo poslanstvo. Po odstranjenem železniškem prehodu se bo povečala njena vloga povezovalca med devinsko-nabrežinsko obalo in komenskim ter štanjelskim Krasom. Postala bo mednarodna turistična prometnica evropskega pomena.

M.K.

OBČINA DOLINA - Predstavitev božičnih in novoletnih prireditev

Bogat Božič v Bregu

Šest miklavževanj, božična tržnica, razstavi sejem, solidarnostna nabirka, pet božičnic, tradicionalno štefanovanje, pozdravi novemu letu in cela vrsta koncertov - tako kulturno bogat in družbeno plemenit bo letošnji Božič v Bregu, kot so pokroviteljica, Občina Dolina, in domača kulturna društva poimenovali sklop prireditev, ki bo so stekla včeraj s prvim miklavževanjem v društveni dvorani SKD Valentin Vodnik v Dolini in se bodo odvijala vse do pozdrava pihalnega orkestra Breg novemu letu v gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu 25. januarja prihodnjega leta.

Božične prireditve je včeraj na županstvu predstavil podžupan in odbornik za kulturo Goran Čuk ob prisotnosti odgovornega občinskega oddelka za kulturo Mitje Lovriha in predsednika SKD France Prešeren Alena Kermaca.

Danes bosta na vrsti miklavževanja v Mladinskem domu v Boljuncu in v srenjski hiši v Mačkolkah, jutri v srenjski hiši v Prebenegu in v srenjski hiši v Gročani, v torek, 10. decembra, pa bo še miklavževanje v domu Antona Ukmarja-Mira pri Domju. Vsa ta miklavževanja prirejajo domača kulturna društva.

Od jutri do nedelje bo na dvorišču bivše lekarne v Boljuncu razstava ročnih del in slik članic novoustanovljenega društva Opla.

V torek, 10. decembra, in 17. decembra bodo od 20. do 22. ure na sedežu prostovoljnih gasilcev Breg zbirali oblačila, igrače, trajno hrano in šolske potrebščine, solidarnostno pomoč pa bodo dodelili Skladu Lucheta Ota, D'Angelo Hrovatin.

V nedeljo, 14. decembra, pa bo od 10. do 18. ure v prodajnem centru Dolga krona božično-

Z leve Mitja Lovriha, Goran Čuk in Alen Kermac

FOTODAMJ@N

novoletni sejem pod geslom: najlepše darilo je koristno darilo.

SKD Mačkolkje bo istega dne, ob 16. uri, v domači srenjski hiši priredilo adventni koncert.

V četrtek, 18. decembra, ob 16.30 bodo na Dorici v Dolini prižgali božične luči ob sodelovanju domače osnovne šole in SKG Valentin Vodnik. V soboto, 20. decembra bo SKD Fran Venturini od Domja priredilo v društvenih prostorih božičnico.

Osrednja božična prireditve v občini bo v nedeljo, 21. decembra. V gledališču Franceta Prešerna v Boljuncu jo bodo oblikovala domača kulturna društva.

V torek, 23. decembra, bo Mladinski krožek Dolina priredil božičnico, na božično vigilijo bo v Boljuncu steklo koledovanje v organizaciji SKD France Prešeren, na štefanovo pa bo na tamkajšnji Gorici obnovili tradicionalno lučanje.

V nedeljo, 28. decembra, bo na sporedu čezmejni sprehod, istega dne pa bo v cerkvi na Pesku nastop pevske akademije iz Križa.

V novem letu se bo od 4. do 25. januarja zvrstila še vrsta novoletnih koncertov in pozdravov novemu letu.

M.K.

NABREŽINA - Žalostna vest

Viktor Tanze se je poslovil

Kruta bolezen je premagala Viktorja Tanzeja, podjetnika in dolgoletnega občinskega svetnika v Devinu-Nabrežini. Doma je bil iz Nabrežine, bil je star 75 let.

Tanze je bil zelo navezan na svojo rojstno vas, zelo dobro je poznal njeno zgodovino in praktično vse domače družine. Bil je predstavnik italijanskega koncerna Olivetti v nekaterih državah bivše Jugoslavije, nato samostojni podjetnik.

V aktivno politično in upravno življenje je stopil v zrelih letih, najprej kot neodvisni odbornik za proračun v času županovanja pokojnega Giorgia Depangherja, nato pa dolgo let kot občinski svetnik Slovenske skupnosti. Depangher je Tanzeja nekoč označil kot najboljšega »finančnega ministra«, ki jih je kdaj koli imela Občina Devin-Nabrežina.

Tanze je bil res odličen poznavalec občinskega birokratskega in finančnega kolesja, doma pa je bil tudi na drugih področjih, ne samo gospodarskih. Spomnimo se njegovih bitk za ohranitev samostojnosti domače občine, kot rečeno, pa je bil zelo več tudi v zgodovini Nabrežine. Za na videz strogim nastopom se je skrival človek, ki je znal prisluhniti različno mislečim. Človeka se sodi po poštenosti in strokovnosti, je dejal. V občinskem svetu je zastopal SSK, sam pa se ni nikoli imel za strankarskega človeka.

Pred nekaj dnevi, ko je bil že hudo bolan, je telefoniral v naše uredništvo in nas opozoril, da načrtovani železniški nadvoz ni pri Šempolaju, temveč v Nabrežini Postaji. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

S.T.

GOSPODARSTVO - Na posvetu o novostih v gradbenem sektorju tudi nasveti SDGZ

Varnost pri delu in čezmejna zakonodaja

Varnost pri delu v gradbenem sektorju in usklajevanje zakonodaje v korist slovenskih in italijanskih čezmejnih podjetij sta bila v ospredju na tehničnem srečanju, ki ga je priredilo tržaško zdravstveno podjetje večeraj dopoldne v veliki dvorani šole Volta. Pobuda je bila namenjena vsem, ki so zaposleni v gradbenem sektorju v deželi Furlaniji-Julijski krajini, poseben poudarek pa je bil na birokratskih ovazah in prilagajanju delovanja podjetij raznim normativom, ki večkrat preobremenjujejo njihovo delovanje.

Na srečanju so govorili številni strokovnjaki, in sicer Giovanni Facca, Alessandro Miele, Giovanni Perin, Renzo Simoni in Sandro Venturini. O usklajevanju zakonodaje in prilaganju normativom na čezmejnem območju je govoril direktor Slovenskega deželnege gospodarskega združenja Andrej Šik, ki je predstavil temu namenjen specifičen evropski projekt Transarmon. Projekt se je začel lani in je bilo prvo operativno srečanje sredi maja v Sezani, ko je projekt dejansko tudi stekel.

Vodilni partner projekta, ki je sofinanciran v okviru čezmejnega sodelovanja

Srečanje je bilo v veliki dvorani zavoda Volta

FOTODAMI@N

Slovenija-Italija 2007-2013, je SDGZ, je razložil Šik, partnerji pa so številne zbornice in organizacije iz Italije in iz Slovenije. Med temi so Confindustria, CNA, Confartigianato na italijanski strani ter Gospodarska

zbornica Slovenija, Obrtna zbornice Slovenije in razne območne zbornice na slovenski strani. Namen projekta je pomagati slovenskim podjetjem, ki hočejo poslovati v Italiji in italijanskim podjetjem, ki po-

slujejo v Sloveniji. V okviru projekta, ki se bo zaključil aprila leta 2015, zbirajo v ta namen informacije za usklajevanje poslovanja podjetij slovenski oz. italijanski zakonodaji. Obe državi sta namreč članici EU, vendar so zakoni in normativi za poslovanje za podjetnike različni. Na osnovi projekta Transarmon naj bi torej omogočili čezmejnemu podjetniku, da bo v prihodnosti brez težav delal tako v Trstu kot v Kopru ali Ljubljani. Pobudniki projekta bodo podjetnikom, ki se obrnejo nanje, v tej luči pripravili pogoje za poslovanje v drugi državi ob upoštevanju zakonodaje.

Največ slovenskih podjetij posluje v Italiji na področju gradbeništva. Toda če mora npr. podjetnik odpeljati odpadni material z gradbišča, mora biti v Italiji vpisan na poseben seznam. Odgovoren za varnost na gradbišču pa je lahko le tisti, ki je sledil posebnemu tečaju. Skratka, v Italiji je dosti normativov, ki se jih morajo slovenska podjetja držati, to pa je tudi prispevek za izboljšanje ponudbe in konkurenčnosti, je poudaril Šik, saj bodo vsi delali pod istimi pogoji.

A.G.

Predstavitev rezultatov čezmejnega sodelovanja

V kongresnem centru Area Science Park, v stavbi C1 bo danes dopoldne od 9. ure dalje miting Health Network. Vodilno zdravstveno osebje in ustanove iz FJK in Slovenije bodo predstavili rezultate sodelovanja med državama, v okviru katerega je bila kot prva tovrstna v Evropi ustvarjena mreža šestih italijanskih in slovenskih bolnišnic. Na zasedanju bodo predstavili rezultate štirih čezmejnih projektov s področja zdravstva, ki jih je koordiniralo združenje EGIZ Net Europe: e-Health, e-Cardionet, e-Surgerynet in IntegrAid.

TDD predstavlja P. Gerdola

Petkova televizijska oddaja TDD predstavlja na omrežju RAI 3 BIS bo nočno namenjena zasneženim poljanom oziroma uveljavitvi našega človeka na mednarodni ravni. Ta oseba je tržaški rojak, ki pa se je poročil in preselil v Žabnice v Kanalski dolini - Peter Gerdol, s katerim se je Erik Dolhar pogovarjal o trenutnih snežnih razmerah v deželici pod Svetimi Višarjami, zlasti pa o njegovi novi službi pri Mednarodni smučarski zvezi Fis, kjer je odgovoren za moški del celinskega pokala - nekakšne B lige svetovnega smučarskega pokala. Govor bo tudi o novostih na smučiščih tako Kanalske doline kot na obronkih Kanina. Kotiček TDD predstavlja bo na sporedu takoj po deželnem televizijskem dnevniku, približno ob 20.50. Ponovitev oddaje bo v sredo okrog 20.10.

Vandala uničevala tujo lastnino

V noči s srede na četrtek so imeli tržaški policisti obilo dela z mladeničema, ki sta uničevala tujo lastnino. Vinjena družba približno desetih ljudi se je sprehaja po Ul. Battisti, nekateri med njimi so uničevali zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov. 23-letni M. A. s stalnim bivališčem v Lignanu je s pestjo udaril pokrov motorja na parkiranem avtomobilu in s tem obtolkel pločevino. Ko sta te prizore videla dva policista, ki sicer to noč nista bila v službi, sta poklicala urgentno številko 113 in prosila za pomoč. Policista sta pristopila k družbi, ki se je takoj razkropila, z njima pa je bil nerazpoložen le 23-letni V. B., sicer rojen v Moldaviji, stalno bivališče pa ima v Spilimbergu. Policistoma, nad katerima je dvignil tudi pest, vidno pijan ni hotel izročiti osebnega dokumenta. Ko je na kraj dogodka prispel mobilni oddelek policije, so mladeniča odpeljali na policijsko postajo. Kmalu zatem je tja prišel tudi M. A., ki je prevzel odgovornost za poškodovanje avtomobila. Oba mladeniča so policisti ovadili.

Počastili spomin na policista L. Vitullija

Policija se je s sveto mašo v cerkvi blažene device Rožnovenske spomnila policijskega inšpektorja Luigija Vitullija, ki je leta 1999 umrl med opravljanjem službenih dolžnosti. Mašo je daroval don Paolo Rakic, petnajstletnico smrti pa so obeležili z molitvijo in lepimi besedami. Nato so policisti položili venec na Vitullijev grob v Barkovljah. Po njem pa so na Opčinah večeraj poimenovali tudi občinski park v Ul. Sant'Isidoro, kjer so policistu v spomin postavili tudi tablo. Spominske prireditve sta se med drugimi udeležila podžupanja Fabiana Martini in kvestor Giuseppe Padulano.

SV. JAKOB - Jutri ob 15. uri bo četrto obiskal sv. Miklavž Praznično, sijoče in veselo bo po zaslugi lokalnega združenja trgovcev

Božično-novoletni prazniki so skoraj že pred vrati. Najprej so v prazničnih barvah zažarele mestne ulice, zdaj pa so zasijale tudi trgovine izložbe. Praznično in sijoče pa je tudi pri Sv. Jakobu, kjer se je združenje trgovcev Sv. Jakob - Naš, vaš rajon še posebej potrudilo.

Člani združenja, v katerem so lokalni trgovci, so poskrbeli za lično ulično razsvetlavo. Kljub vztrajni gospodarski krizi jim je uspelo prepričati člane, da je vredno vlagati v praznične prireditve, saj se na ta način v kraj privabijo tudi drugi obiskovalci, je prepričana cvetličarka Alida Emili, upraviteljica tradicionalne cvetličarne Savina. Prizadevnim trgovcem pri sv. Jakobu je veliko do tega, da se okrasitev razširi iz mestnih središč tudi v četrtne skupnosti. Svetojacobska skupnost je pripravila tudi Miklavžovo prireditev, ki bo razveselila najmlajše občane. Ti se bodo veselili jutri ob 15. uri na Trgu sv. Jakoba za cerkvijo, otroke pa bodo poleg prvega decembrskega svetega moža, s katerim je povezano obdarovanje otrok, razveselili tudi klovn, žonglerji, požiralec ognja ... V primeru slabega vremena se bo praznični dogodek preselil v Ul. Frausin. Letos pa žal ne bodo izpeljali loterije, ki se ji morajo zaradi pomanjkanja sredstev odreči.

S cvetličarko, ki že skoraj štiri desetletja vodi družinsko cvetličarno pri Sv. Jakobu, sva obujali tudi stare čase, ki nimajo nič skupnega s sedanjimi. Med klepetom sva ugotavljali, da je ta kriza globoko zarezala v trgovsko panogo in popolnoma spremenila navade ljudi. »Sv. Jakob je bil nekoč izredno živahna četrt, zdaj pa se je vse spremenilo, v popoldanskem času na ulicah ni žive duše. Kot da bi se ljudje bali zapustiti svoje domove,« je potarnala vestna podjetnica. Prav apatija in vdanost lokalnega prebivalstva in meščanov v krizo predstavlja tukajšnjim trgovcem izziv za organizacijo dogodkov, s katerimi želijo revitalizirati četrt. Praznično vzdušje v režiji lokalnega združenja pa bo bojda tik pred božičem s svojim obiskom počastil tudi župan Roberto Cosolini. (sc)

Cvetličarka Alida Emili ima veliko zaslug za praznično razsvetlavo Sv. Jakoba

FOTODAMI@N

PROMETNA NESREČA - Dalj časa zaprta cesta pri Ključu

Tovornjak počez

Na državni cesti 202 je večeraj popoldne pri Ključu prišlo do nesreče, ko se je tovornjak, najbrž zaradi neprevidnosti, »zavrtel« na cestišču in se postavil počez. Po podatkih lokalne policije je prišlo do dolgih zastojev in začasnega zaprtja ceste. K sreči ni bilo v

nezgodo vpleteno nobeno drugo vozilo, voznik tovornjaka pa jo je odnesel brez posledic. Najhujša posledica je bilo izlitje dizelskega goriva, ki je izteklo iz rezervoarja. Na kraju dogodka so bili tudi gasilci, ki so oprali cestišče in pomagali vozilo obrniti v pravo smer.

Gasilci so oprali cestišče, po katerem se je izlilo dizelsko gorivo in pomagali obrniti tovornjak v pravo smer

FOTODAMI@N

ZSKD - Srečanje z generalno konzulko RS

Podpora projektom

Ob veselem dnevu kulture so se pogovarjali o načrtih za leto 2015 in novi izvedbi Slofesta

Tretji december velja za veseli dan kulture. Rojstni dan Franceta Prešerna je obeležila tudi Zveza slovenskih kulturnih društev, ki je v sredinih dopoldanskih urah priredila srečanje z generalno konzulko Republike Slovenije v Trstu Ingrid Sergaš in s konzulko Eliško Kersnič Zmavc. Pobudnik dogodka je bil pokrajinski odbor ZSKD za tržaško pokrajino, predstavljali so ga predsednica Živka Persi ter odbornika Martin Lissiach ter Ksenija Majovski.

Beseda je tekla še zlasti o dejavnostih Zveze slovenskih kulturnih društev s posebnim poudarkom na projekte, ki jih ZSKD načrtuje v naslednjem letu, v prvi vrsti Slofest 2015. Generalna konzulka je pozdravila zamisel o ponovitvi uspešne prireditve. »Tovrstne pobude izpolnjujejo visoko zastavljene cilje«, je poudarila generalna konzulka, »potrebno jim je zagotoviti tudi primerno vidljivost v Sloveniji«. Še

Živka Persi z generalno konzulko Ingrid Sergaš in konzulko Eliško Kersnič

posebno pozornost sta si zaslužila aktivnost številnih mladih ter pogled, ki presega meje posamezne pokrajine in je usmerjen v širšo deželno razsež-

nost. »Skupne prireditve so dragocene pri povezovanju celotne narodne skupnosti,« je poudarila generalna konzulka Ingrid Sergaš.

NŠK - Predstavitev tudi v Trstu

Zbirka in koledar GMD sta med bralci že 90 let

V čitalnici Narodne in študijske knjižnice so v sredo predstavili letošnjo knjižno zbirko Goriške Mohorjeve družbe in pripadajoči koledar, ki se ponasata z devetdesetletno tradicijo. Po goriški in ljubljanski predstavitvi, o katerih smo že poročali, so tako tudi tržaškimi bralkam in bralcem spregovorili o Iztrganih spominih Draga Štokes, Črniški kroniki župnika Alojzija Novaka ter seveda o bogatem Koledarju 2015, ki na preko 300 straneh prinaša bogat izbor člankov; uredil ga je Marko Tavčar, umetniško oblikoval pa slikar Edi Žerjal. Prisotni so bili tako avtorji kot uredniki.

KONGRES

Novosti v pediatriji

Alergije, psihosocialne in revmatične težave, vročinska stanja - vse te težave so izražene tudi z medicinskimi kraticami, o katerih se bo govorilo na pediatričnem kongresu, ki bo na Pomorski postaji potekal danes in jutri.

Ena izmed tem na kongresu, ki bo doživel 27. izdajo, bodo tudi psihopatologije otrok kot posledica nasilja in zlorab. Pediatri z vseh koncev Italije bodo govorili tudi o ravnanju v primerih otrok z duševnimi motnjami in o preventivnih študijah genov, ki so odgovorni za motnje. Dotaknili pa se bodo tudi nekaterih drugih izzivov, med katerimi velja izpostaviti izziv pediatrij, kako prepoznati težave, ki jih ima odraščajoči posameznik.

V Trstu pričakujejo več kot 1200 pediaterov, ki bodo ob tej priložnosti dobro zapolnili nastanitvene zmogljivosti. Organizator kongresa, konzorcij Promotrieste, je na včerajšnji predstavitvi dejal, da je tržaški kongres pediaterov eden najbolj obiskanih tovrstnih kongresov v Italiji, v našem mestu pa ima kongres tudi pozitiven vpliv na gospodarstvo. (sč)

DOBRODELNOST

Zbiranje sredstev s prireditvijo Buon Anno Trieste

Stanovska organizacija trgovcev na drobno Confcommercio bo v sodelovanju z drugimi partnerji pripravila dobrodelno prireditev Buon Anno Trieste 2015. Ta bo na programu v sredo, 7. januarja, ob 20.30 v Stalnem gledališču FJK, izkupiček pa bo tokrat namenjen sprejemnemu centru San Martino v Ul. Udine, kjer osebam v stiski prenočišče in osnovno prehrano nudi skupnost San Martino al Campo.

Podrobnosti dobrodelnega večera so predstavili včeraj. Povedali so, da bo gost prireditve igralec, show man in pevec Massimo Lopez, ki se bo ob tej priložnosti predstavil v vlogi swing pevcu. Na koncertu bo Lopez zapel klasične swing skladbe iz različnih zgodovinskih obdobj. V okviru prireditve bodo podelili tudi nagrado Rosa d'argento, s katero vsako leto počastijo zaslužnega podjetnika ali kulturnika. Srebrno vrtnico bosta letos prejela Enrico Samer in Veit Heinichen. Za športne dosežke bodo z nagrado Rose di Cristallo nagradili ja dralki Carlotto Omari in Francesco Cirillo ter plavalco Valentino Cepak.

Vstopnice za dobrodelni dogodek je možno prevzeti na sedežu Confcommercia v Ul. San Nicolò 7, od ponedeljka do četrтка med 8. in 12.30 in med 14. in 16.30, ob petkih pa samo v dopoldanskih urah. Zainteresirani lahko prispevajo, kolikor želijo, a ne manj kot 5 evrov. (sč)

GASILCI - Slovesno praznovanje zavetnice Sv. Barbare

Vsakdanje dragoceno delo gasilcev tržaškega poveljstva

Gasilci pokrajinskega poveljstva so v letu 2014 opravili 5332 posegov. Od teh je bilo med drugim 165 zaradi prometnih nesreč, 185 zaradi uhanja plina, 266 je zadevalo reševanje živali, 612 je bilo protipožarnih ukrepov, pomagali pa so 695 osebam.

To so le nekateri podatki dragocenega delovanja tržaških gasilcev v letu 2014. Podatke so posredovali v okviru prireditve, ki so bile včeraj ob praznovanju zavetnice gasilcev Sv. Barbare.

Osrednja slovesnost na Tržaškem je bila kot vselej na sedežu pokrajinskega poveljstva v Ul. D'Alviano, ki je bil odprt za javnost, v okviru praznovanj pa so odprli tudi fotografsko razstavo.

Praznovanje je potekalo v bistvu ves dan. Dopoldne je bila ob udeležbi predstavnikov lokalnih uprav in javnih institucij oziroma oblasti maša, še prej pa so postavili nekaj venec v spomin na gasilce, ki so padli med opravljenem svojega dela. Glavni govor je imel nato pokrajinski poveljnik gasilcev Eros Mannino, ki je tudi podal obračun delovanja v zadnjem letu.

Tržaška vladna komisarka Francesca Adelaide Garufi je v nadaljeva-

SEJEM - Na Trgu sv. Antona

Slovenska knjiga v centru mesta

Da je knjiga hrana za našo dušo, se bo bržkone marsikdo strinjal. In ker Slovenci v Trstu že nekaj časa ne moremo kupiti knjig v materinem jeziku, bo bržkone razveseljiva novica, da se bo bodoči upravitelj nastajajočega Tržaškega knjižnega središča, podjetje TS360, udeležil božičnega sejma, ki se bo v Trstu začel 10. decembra.

Slovenskim zamejskim založbam, Mladiki, Založništvu tržaškega tiska in Goriški Mohorjevi, se je zdelo nepojmljivo, da v božičnem času slovenski kupci ne bi mogli kupiti knjig v materinem jeziku. Te že od nekdaj veljajo kot izvirno božično darilo, še posebej za otroke, ki jih s knjigami lahko pošljemo v deželo domišljije, znanja in raziskovanja. Založniki so zato strnili vrste in soglasno sprejeli odločitev za »debi« na prazničnem sejmu v mestu.

Hiške na tržaškem božičnem sejmu bodo obratovale od prihodnje srede do 24. decembra, in sicer vsak dan med 10. in 20. uro, ob petkih in sobotah do 21. ure, na boži-

čni predvečer pa bodo z obratovanjem prenehali ob 18. uri.

Zamejski založniki sicer še ne vedo povedati, kje bo točno stala njihova sejemska hiška, spomnimo pa lahko, da bo sejem potekal na Trgu sv. Antona Novega in na okoliških ulicah. Omenjene založbe bodo prodajale izdane in aktualne knjige za odrasle, slovarje in priročnike za učenje slovensščine, pestro in izbrano ponudbo knjig pa obljublajo za naše najmlajše bralce. Otroško literaturo bodo prispevale tudi nekatere založbe iz matične države, sta nam povedali Ilde Košuta in Nadia Roncelli, ki se nadejata dobrega obiska. Starši, babice in dedki, tete in strici bodo poleg pravljic z božično tematiko za naše mlade bralce lahko kupili tudi klasične pravljice, didaktične knjige, slikanice itd. Sejmsko ponudbo bodo lepo zaokrožili tudi obrtni izdelki Jerneja Bortolata, kupcem in mimoidočim pa bosta vse sejemske dni prijazno svetovali Ilde Košuta in Ivana Terčon. (sč)

Tečaj za grafične oblikovalce, ki sanjajo o Hollywoodu

Impact Hub v Ulici Cavana 14 je prostor, ki so ga odprli in opremili mladi, da bi spodbujali podjetništvo, mednarodne izmenjave in predvsem inovativne ideje. Po besedah samih pobudnikov je to pospeševalec podjetij in obenem »krajevno vozlišče mednarodne mreže, v kateri se ljudje pogovarjajo v jeziku družbene inovativnosti«. V Impact Hubu bo danes med 18. in 20. uro predstavitev tečaja računalniškega grafičnega oblikovanja, ki ga že vrsto let organizira Big Rock - prva italijanska šola za vizualne efekte. Srečanje je namenjeno ljubiteljem grafičnega oblikovanja.

Po besedah organizatorjev je omenjeni tečaj edinstvena priložnost, saj ne zahteva nobenih posebnih pogojev - ni starostnih omejitev, ne zahteva predhodnih kompetenc in diplom (čeprav je naziv tečaja Master, to ni pravi diplomski študij). »To je dobra alternativa klasičnim poklicem in pomanjkanju delovnih mest. To je tečaj, ki ti lahko spremeni življenje,« trdijo v šoli Big Rock, katere sedež je v kraju Roncade pri Trevisu.

Ustanovitelj šole Marco Savini bo vodil srečanje in med drugim povedal, da veliko nekdanjih tečajnikov danes dela pri najpomembnejših produkcijskih hišah na svetu, kot sta na primer Pixar in Dreamworks. Ustvarili so mednarodno mrežo za vizualne efekte in poleg tega, da delajo to, kar jim je všeč, pomagajo drugim tečajnikom pri iskanju službe.

Gasilci so pokazali, kaj znajo

FOTODAMU@N

nju podelila priznanja nekaterim gasilcem, ki so še posebej izkazali pri delu ali so se upokojili.

Na sedežu pokrajinskega poveljstva so se tržaški gasilci v dopoldanskem delu tudi predstavili javnosti in z nekaterimi vajami pokazali, kaj zna-

jo, pri gašenju ognja in drugimi vajami pa so sodelovali vsi oddelki. Poleg fotografske razstave je vodstvo gasilcev v popoldanskem delu odprlo tudi manjše območje za male otroke, poimenovano »Pompieropoli« ali mesto gasilcev.

Mi gremo naprej!

Ob 70-letnici časopisa nudimo naročnikom poleg običajnih ugodnosti še vrsto novosti.

Naročnina za leto 2015 ostaja nespremenjena, 230€, z zapadlostjo 31.1.2015.

Vsak izvod stane le 0,76 evra. Naročnino lahko poravnate v enem (230€) ali v dveh obrokih (po 120€) na način, ki vam najbolj ustreza:

- **z vnaprej izpolnjeno poštno položnico**, ki jo bodo vsi naročniki prejeli na dom;
- z bančnim nakazilom;
- v gotovini na blagajni Primorskega dnevnika;
- **preko trajnega bančnega naloga za plačilo po sistemu SDD.**

Kdor se odloči za ta način plačila, bo lahko poravnal naročnino v enem obroku (230€), v dveh obrokih (po 120€) ali v štirih obrokih (po 60€).

Za popolnejše informacije naj zainteresirani pokličejo naše tajništvo do 31.12.2014.

Naročniki na Tržaškem in Goriškem prejmejo časopis na dom v jutranjih urah.

Naročniki lahko brezplačno objavljajo male oglase in neuokvirjene čestitke.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika, **nudimo brezplačen dostop do spletne verzije časopisa.** V prihodnjem letu bodo naročniki lahko prebirali dnevnik na treh različnih digitalnih platformah: **računalnikih, pametnih telefonih in tabličnih računalnikih.**

Novi naročniki bodo prejeli Primorski dnevnik brezplačno do konca leta 2014.

Akcija PREDSTAVI NAM PRIJATELJA. Vsem, ki nam bodo predstavili novega naročnika, bomo ob sklenitvi naročnine za leto 2016 priznali **15% popust.**

Zadruga

Primorski
dnevnik

za informacije:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

LJUBLJANA - Predstavnik Kmečke zveze pri ministru Dejanu Židanu

Pogovor o delovanju zveze in problemih slovenskih kmetov

LJUBLJANA - Predstavnik Deželne kmečke zveze (v delegaciji KZ so bili Edi Bukavec, Stefano Predan in Erik Masten) so bili v sredo na obisku v Ljubljani, kjer jih je sprejel podpredsednik slovenske vlade in ministrom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Dejan Židan. Srečanje je bilo namenjeno predstavitvi delovanja zveze v današnjem družbeno-gospodarskem in političnem trenutku v Italiji in deželi FJK, ki ga označujejo huda gospodarska in finančna kriza, zlasti pa neupoštevanje legitimnih in stvarnih pravic in potreb Slovencev v Italiji zlasti na področju upravljanja teritorija in razvoja tradicionalnih dejavnosti zlasti kmetijstva. »Nespoštovanje obvez deželne uprave FJK in italijanskega ministrstva za kmetijske politike sprejete s podpisom znanega Protokola za Prosecco DOC, kažejo na neprijazen odnos, ki ga imajo omenjene institucije, do potreb in pravic na področju upravljanja narodnostnega teritorija Slovencev v Italiji, ki se kaže tudi v pred kratkem sprejeti reformi krajevnih uprav, ki močno ogrožajo pristojnosti in možnosti odločanja slovenske narodne skupnosti v Italiji pri upravljanju lastne upravne organiziranosti na ozemlju kjer je zgodovinsko naseljena,« so zapisali na KZ.

Predstavnik KZ so ministru predstavili svoja kritična stališča v zvezi s sprejemanjem Deželne programa za razvoj podeželja za obdobje 2014 - 2020, ki po njihovem prepričanju v večji meri, kot prejšnji program, zanemari območja s težjimi naravnimi dejavniki, kot so tista na katerih smo zgodovinsko prisotni Slovenci v FJK in privilegira nižinska bolj razvita območja, da ne govorimo o zavarovanih območjih naravni parki in rezervati ter območja Natura 2000) za katere, kot izhaja iz predlaganih načrtov, Dežela namesto aktivne zaščite uvaja strogo omejevalne norme, ki bodo še bolj osiromašile zainteresirano prebivalstvo in povzročile hudo škodo avtohtonemu prebivalstvu, poudarja KZ. Na koncu je minister Židan sprejel vabilo KZ, da se v drugi polovici januarja, udeležijo posveta o čezmejnem sodelovanju na področju valorizacije živinoreje na goratih območjih Benečije in Posočja ter obišče Mednarodni kmetijski sejum Agriest, so o obisku v Ljubljani še zapisali na KZ.

Na posnetku od leve sekretar na slovenskem kmetijskem ministrstvu Vladimir Čeligoj, Stefano Predan, Erik Masten, minister Židan in Edi Bukavec

SLOVENIJA - Z delom bo začel danes

DZ Počivalška s prepričljivo večino imenoval za ministra za gospodarstvo

LJUBLJANA - Državni zbor je včeraj Zdravka Počivalška imenoval za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo. Za je glasovalo 53 poslancev, proti pa 14. Novi gospodarski minister napoveduje, da si bo prizadeval gospodarstvo ubraniti pred dodatnimi obremenitvami. Premier Miro Cerar razume to usmeritev in je prepričan, da bo Počivalšek prispeval k še bolj uravnoteženemu pristopu vlade pri usklajevanju socialnih partnerjev.

Počivalšek se je po Cerarjevih besedah že v minulih dneh seznanil z delom ministrstva, hkrati pa je »zelo izkušen gospodarstvenik, pozna institucije, pozna ljudi s prakse na tem področju, pozna probleme«. Tako je premier prepričan, da bo Počivalšek lahko povsem operativno deloval že v nekaj tednih, prve poteze pa da bo potegnil že v prvih dneh.

V zadnjih dneh je v gospodarstvu veliko prahu dvignil tako vladni izkupiček pogajanj s sindikati javnega sektorja kot tudi napovedane obremenitve gospodarstva. Dokler vlada slednjih ne bo umaknila, je Gospodarska zbornica Slovenije celo prekinila sodelovanje v pogovorih o socialnem sporazumu. Počivalšek se je na zaslišanju pred pristojnim odborom zavzel za ustavevanje zviševanja davkov za gospodarstvo. Kot je včeraj dejal Cerar, je »razumljivo, da ima minister to orientacijo«, ki jo po njegovih besedah načelno podpirajo tudi v vladi. »To,

kar se zdaj dogaja, je pač neka silna nuja, ko moramo uskladiti tako različne interese gospodarstva, sindikatov, delavcev, občin, študentov in seveda ožjega državnega sektorja,« je pojasnil Cerar. A je prepričan, da bo prav prisotnost Počivalška v vladi prispevala k temu, da bodo lahko še bolj uravnoteženo pristopili k reševanju težav na področju usklajevanja vseh socialnih partnerjev.

Počivalšek je povedal, da je vesel prejete podpore. Od finančnega ministra Dušana Mrmorja, ki je začasno vodil posle gospodarskega ministrstva, bo posle prevzel danes. Po njegovih besedah je normalno, da si bo kot minister z vsemi močmi prizadeval, da bo gospodarstvo obranil pred dodatnimi obremenitvami. Ena glavnih točk v njegovem programu je vzpostavljajanje podpornega okolja oz. boljših pogojev za poslovanje gospodarstva, ker »moramo negativni trend v zadnjih letih obrniti«.

Čas pa bo po njegovih besedah pokazal, ali ministrstvo za gospodarstvo potrebuje kriznega menedžerja. »Nimam se za kriznega menedžerja, pač pa po zdravi logiki poskušam vleči poteze, za katere ocenjujem, da so nujno potrebne za korak naprej,« je dejal. Področje, ki se ga loteva, je po njegovih besedah nekoliko širše od tega, kar je doslej počel, a verjame, da ima »še nekaj logike in razuma«, da bo znal potegniti prave poteze.

Avstrija podražila vinjete

DUNAJ - Uporabniki avstrijskih avtocest bodo za vinjeto z letnico 2015 odšteli več kot doslej. Avstrijska družba za avtoceste Asfinag je namreč za 2,1 odstotka zvišala cene vinjet. Lastniki osebnih avtomobilov bodo morali za letno vinjeto po novem odšteti 84,40 evrov, za dvomesečno 25,30 evra, za 10-dnevno pa 8,70 evra. Letna vinjeta za motorje po novem stane 33,60 evra, dvomesečna 12,70 evra, 10-dnevna pa pet evrov, je zapisano na spletni strani Asfinaga. Avstrijske vinjete z letnico 2015 - letne veljajo tako kot v Sloveniji, torej od 1. decembra prejšnjega leta do 31. januarja prihodnjega leta - so modre barve.

Peter Vilfan izstopil iz ZaAB

LJUBLJANA - Poslanec in podpredsednik ZaAB Peter Vilfan je v torek izstopil iz stranke, a ostaja član poslanske skupine. Vnovič je poudaril nezadovoljstvo z dejanji predsednice Alenke Bratušek, ki bi se po njegovi oceni morala umakniti s položaja. Po poročanju Dnevnika je ZaAB zapustil tudi nekdanji predsednik sveta stranke Stojan Pelko.

Kot je pojasnil Vilfan, svoje odločitve v izstopni izjavi ni obrazložil, saj je razloge za svoje nezadovoljstvo že velikokrat navedel. To potezo je, kot je povedal za STA, tudi že dalj časa napovedoval, zgodba pa se po njegovih besedah vleče od nekaj dni po državnozbornih volitvah. Torej je ocenil, da poteze predsednice stranke Alenke Bratušek, ki je kandidirala za evropsko komisarko, niso prave oz. niso takšne, da bi po uspešnem vstopu ZaAB v DZ zagotovile nadaljnje uspešno delo oz. v prihodnjem mandatu povečanje ugleda in javnomnenjske podpore stranke. Predsednico stranke je večkrat pozval, naj odstopi s predsedniške funkcije, prav tako jo je pozival, naj odstopi od komisarske kandidature. Njeno vztrajanje pri kandidaturi za evropsko komisarko se je namreč Vilfanu in Pelku zdelo nekorektno.

Najpogostejši vzrok prometnih nesreč še vedno neprilagojena hitrost

LJUBLJANA - Na slovenskih cestah se je v desetih mesecih letošnjega leta zgodilo 15.033 prometnih nesreč, pet odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Življenje je izgubilo 93 udeležencev, 699 se jih je hudo in 6150 lahko telesno poškodovalo. Najpogostejši vzrok nesreč še vedno ostaja neprilagojena hitrost, so sporočili s policije.

Najpogostejša vzroka smrtnih prometnih nesreč in prometnih nesreč s telesnimi poškodbami še vedno ostajata neprilagojena hitrost in nepravilna stran oz. smer vožnje. Zaradi neprilagojene hitrosti je v prometnih nesrečah umrlo 30 udeležencev, zaradi nepravilne strani oz. smeri vožnje pa 34.

Pobegli vlomilci na avtocesti vozili v nasprotno smer

LJUBLJANA - Na območju Viča v Ljubljani so včeraj nekaj pred 15.30 vlomili v stanovanjsko hišo. Ker so vlomilci prepodili, so zbežali z osebnim avtomobilom. Storilci so med begom z opel zafiro svetle barve hrvaškega registrskega območja zapeljali na avtocesto in peljali skozi tunel Golovec. Pri izvozu Bizovik so obrnili in po odstavnu pasu vozili v nasprotno smer. Zatem so znova zapeljali skozi predor Golovec in pot nadaljevali po avtocesti proti Grosupljeju. Policisti vlomilce še iščejo, v iskanje pa so vključili tudi policijski helikopter.

SLOVENIJA - Koalicija leta 1990 zmagala na volitvah Pred 25 leti podpisali dogovor o ustanovitvi Demosa

LJUBLJANA - Pred 25 leti so Slovenska demokratična zveza, Slovenski krščanski demokrati in Socialdemokratska zveza Slovenije podpisali dogovor o sodelovanju, ki je hkrati pomenil tudi ustanovitev Demokratične opozicije Slovenije (Demosa).

Kdaj je prišlo do formalnega podpisa dogovora, je bilo dolgo nekakšna neznanka, dokler ni leta 2012 originalno podpisane dogovora v svojem osebnem arhivu našel član NSi Anton Tomažič. Kot je pred nedavnim za STA pojasnil takratni predsednik Slovenske kmečke zveze Ivan Oman, je bil ustni dogovor o ustanovitvi Demosa sklenjen na njegovi domačiji 27. novembra 1989, formalni dogovor s podpisi predstavnikov vseh treh strank pa je bil podpisan čez nekaj dni, to je 4. decembra 1989.

V imenu Slovenske demokratične zveze sta dogovor podpisala Rajko Pir-

nat in Hubert Požarnik, v imenu Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle in Franc Miklavčič, v imenu Socialdemokratske zveze Slovenije, predhodnice današnje SDS, pa Jože Pučnik in Andrej Magajna.

Slovenska kmečka zveza (današnja SLS) je sprva pristajala le na program, Demosa pa se je dejansko pridružila 8. januarja 1990, skupaj s takratnimi Zelenimi Slovenije. To je tudi datum, ki ga nekateri obeležujejo kot dan ustanovitve Demosa. Februarja 1990 se je Demosu pridružila še Slovenska obrtniška stranka, marca istega leta pa upokojenici, združeni v stranki Sivi panterji.

Koalicija vseh omenjenih strank je aprila 1990 nastopila na volitvah, na njih dobila večino in prevzela vodenje vlade. Zaradi preveč različnih pogledov na reševanje nekaterih vprašanj je Demos razpadel 30. decembra 1991.

NAGRADA - Gostinski lokali in trgovine

Podelili znake ljubljanske kakovosti

LJUBLJANA - Turizem Ljubljana in Mestna občina Ljubljana sta v okviru projekta Ljubljanska kakovost podelila znake ljubljanske kakovosti 2015. V projektu so ocenili 68 gostinskih lokalov v Ljubljani in 27 gostinskih lokalov osrednji Slovenija ter 378 trgovin v mestnem središču Ljubljane.

Ljubljanska kakovost (Ljubljana Quality - LQ) je blagovna znamka, ki označuje doseganje visokih standardov ponudbe, kakovosti storitev in urejenosti gostinskih lokalov ter malih trgovin. Po načelu "skritih gostov" so vsaki dve leti ocenjene restavracije in gostilne na širšem mestnem območju ter trgovine z raznovrstno ponudbo v ožjem središču mesta.

Ocenjevanje je potekalo od marca do septembra. Trgovine in gostinske lokale so ocenjevali večkrat. Najbolje ocenjeni med njimi so prejeli znak ljubljanske kakovosti ter oceno kakovosti od zelo dobro (3Q) do odlično (4Q) in vrhunsko (5Q).

Restavracije, opremljene z znakom

ljublanske kakovosti, ponujajo najboljšo celovitost in ponudbo. Poleg najkakovostnejše hrane in postrežbe po mnenju strokovne komisije ponujajo tudi najboljši ambient in so najlepše urejene. Podeljena priznanja znak ljubljanske kakovosti veljajo dve leti od podelitve.

S 5Q so ocenjene tri restavracije v Ljubljani, in sicer Strelec, JB in Maxim. Najbolje ocenjene restavracije v osrednji Sloveniji so Gostišče Grič (Šentjošt nad Horjulom), Gostilna Čubr (Komenda), Gostilna Mihovec (Medvode), Slavkov dom, gostilna Belšak (Medvode), Gostilnica Kamrica (Mengeš), Bar pr'Mrtinet (Grosuplje), Gostilna Pr Kopač (Brezovica) ter Kavarna in slaščičarna Park (Vrhnik).

Trgovine, opremljene z znakom ljubljanske kakovosti, imajo najzanimivejšo ponudbo, najboljši odnos do kupcev in najprijetnejši ambient. S 4Q sta ocenjeni dve trgovini v Ljubljani, in sicer Galerija Emporium in Marina Yachting.

NA DANAŠNJI DAN, PRED PETDESETIMI LETI, SO V TRSTU ODPRLI KULTURNI DOM

Sanje so se u

Med velike dogodke, ki jih je doživela naša skupnost v povojnih letih, gotovo sodi odprtje tržaškega Kulturnega doma. Za Slovence na Tržaškem, sicer pa za vso našo skupnost, je bil to resnično prazničen dan.

Kot prvošolec, realčan, sem bil 5. decembra 1964 navzoč na otvoritveni slovesnosti, ki je bila res veličastna. Kulturni dom s svojimi mestoma monumentalnimi arhitektonskimi potezami in številnimi finesami še danes na vsakogar naredi vtis. Kaj šele takrat! Bil sem v skupini sošolcev, ko smo si ogledovali to čudo. Dotlej vajenim sicer priljubljene dvorane Stadiona 1. maja ali tržaškega Avditorija, ki smo ga doživljali kot tuj prostor, se nam ni zdelo res. da bomo poslej v centru mesta imeli kulturni dom, ki bo povsem naš, slovenski. Dobro se spominjam, kako nas je tisti otvoritveni obisk navdal z dotlej nepoznanimi občutki. To bo zdaj naše gledališče, tu bodo koncerti in prireditve, v blišču lestencev iz Murana, na žametnih in udobnih sedežih, na odru s pozlačenim ozadjem. Kulturni dom imam v spominu kot prvo stavbo v življenju, do katere sem občutil spoštovanje, ponos in občudovanje.

Ko danes prebiramo, kako je o tem pisal Primorski dnevnik, je dobro zaznavna veličina dogodka. Dnevnik je zgodbo Kulturnega doma sicer spremljal od vsega začetka, ko so bila že v prvih povojnih letih v teku vztrajna prizadevanja, da se v mestnem središču postavi dom, ki bo nadomestil leta 1920 požganega Narodnega. Tako je med drugim pisal naš dnevnik 5. decembra 1964, ko je na dan odprtja objavil dve strani fotografij novega Kulturnega doma, ki jih je naredil nepozabni Mario Magajna: »Ko so bila brezuspešna vsa prizadevanja, da bi nam bila v letih anglo-ameriške vojaške uprave povrnjena gmotna škoda, ki nam jo je prizadejal fašizem, in z njo tudi Narodni dom, je bil 7. februarja 1951 ustanovljen Odbor za zgraditev Kulturnega doma. Odbor si je prevzel nalogo začeti s široko akcijo za zbiranje potrebnih sredstev. Ta akcija se je uspešno vršila, ko je prišlo do sklenitve Londonskega sporazuma, s katerim se je italijanska vlada med drugim obvezala, da bo vsaj delno povrnila tržaškemu Slovincem škodo, ki jim jo je povzročil fašizem. Med tovrstne prevzete obveznosti spadajo tudi sredstva za gradnjo Kulturnega doma v Ulici Petronio.«

S tem v zvezi gre povedati, da je bil spčetka govor o drugačni lokaciji in sicer na tržaškem nabrežju, kjer so pozneje sezidali hotel Jolly. Lokacija bi bila vsekako bolj prestižna in primerna zaradi centralne lege, a prav to je bajno motilo tedanje, predvsem tržaške oblasti, saj bi slovenski kulturni dom tam preveč bodel v oči in bi postal trn v peti tržaških nacionalistov. Res je, da so takoj vzeli na piko tudi lokacijo v Ul. Petronio in tam večkrat hrupno demonstrirali, ko je bilo tam še gradbišče. Bili smo na začetku petdesetih let prejšnjega stoletja, v času hladne vojne in znano je, da so bile tedanje mestne oblasti do Slovencev vse prej kot naklonjene.

V zvezi s tem, kako je italijanska država izročila Slovincem denar za Kulturni dom, hranim v spominu opis dogodka, ki sem ga dobil po ustnem izročilu. Nekega dne sredi petdesetih se je pri Žarku Racetu zgledal narodni heroj Tone Ukmar - Miro. S seboj je nosil veliko torbo. Dejal je: »Ali veš, kaj imam tukaj? Zlepa ne boš uganil«. Minilo je nekaj sekund nakar spet Ukmar: »Tu je denar za gradnjo Kulturnega doma«, je povedal

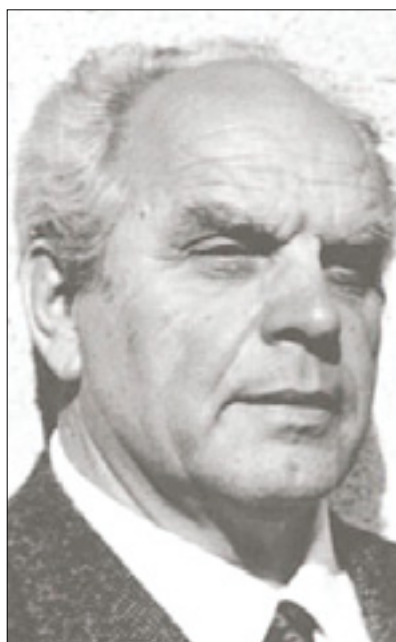

Foto: levo arh. Edo Mihevc; spodaj vizidava spominske listine (Jože Dekleva), začetek listine in gradbišče; desno: dvorana ob odprtju in srečanje odbora za gradnjo z ameriškim odborom

MAGAJNA

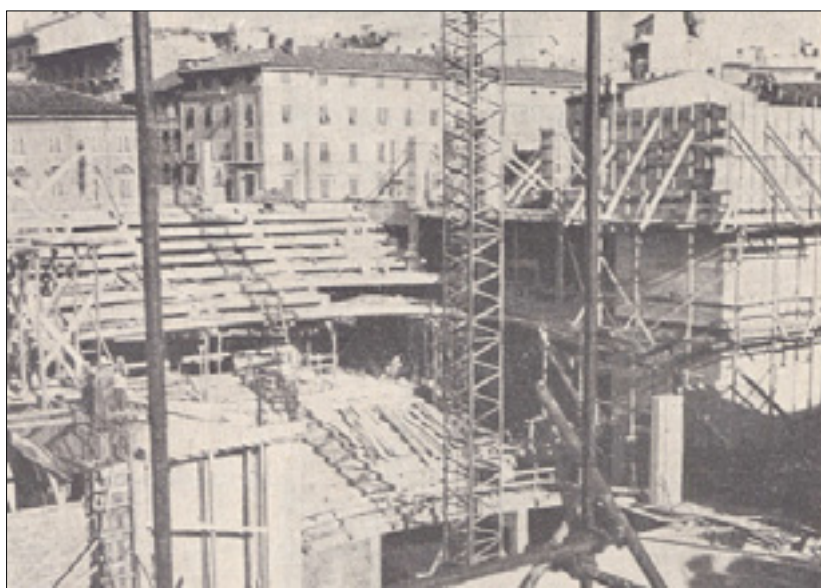

stari partizan in kar žarel od veselja.

Ne vem, koliko ta zgodba res drži, a prejel sem jo iz zanesljivega vira. Italijanska država se je res obvezala, da bo priskrbela sredstva za gradnjo Kulturnega doma, toda očitno je bil problem, kako ta denar nakazati. Če bi to naredili po normalni poti, preko katere izmed tržaških bank, bi se takoj razvedelo, da je prišel denar za Slovence in kot pribito bi bil takoj ogenj v strehi. To bi bila za takrat našršene tržaške nacionaliste dobra priložnost, da spet, kot že tolikokrat, gredo na ulice proti Slovincem. Tako je država sklenila ubrati bolj diskretno pot in poiskala človeka, vrednega maksimalnega zaupanja za obe strani. Le kdo naj bi to bil, če ne Tone Ukmar - Miro, narodni heroj in komandant garibaldinskih enot, ki so osvobodile Genovo. Govorilo se je tudi, da je za vsem tem stal Paolo Emilio Taviani, tedanji demokrščanski obrambni minister Italije, sicer nekdanji partizanski komandant v Liguriji in Ukmarjev soborec.

Potek pripravljanih del za gradnjo Kulturnega doma je strnjeno, a izčrpno opisan v štirideset strani obsegaajoči brošuri, ki je izšla na dan odprtja. Izdal jo je Odbor za gradnjo Kulturnega doma v Trstu, uredil in opremil jo je častnikar Jože Koren, tiskala pa tiskarna Graphis, tedaj delujoča v Ulici Sv. Frančiška. Poleg zapisa o večletnem delovanju odbora za gradnjo je v brošuri tudi seznam posameznikov in podjetij, ki so bili tako ali drugače angažirani pri gradnji Kulturnega doma. Iz zapisane je razvidno, da delo odbora ni potekalo brez ovir, premoščati je bilo treba številne tehnične in birokratske zaplete. Temeljne pomena pa je tudi doprinos, ki ga je za gradnjo in opremo doma nudila tedanja Jugoslavija, z njo pa tudi organizacije slovenskih izseljencev, zlasti iz Združenih držav Amerike.

Naj se ob tej pomembni obletnici spomnim tudi na načrtovalca Kulturnega doma, arhitekta Eda Mihevca. Poblje sem ga sicer spoznal več kot desetletje kasneje med gradnjo Kulturnega doma v Gorici. Mihevc je bil v vsakem pogledu velika avtoriteta, o čemer pričča tudi njegov ne le poklicni življenjepis. Tako kot je bil med osvobodilno vojno partizanski komandant (Gubčeve brigade) in v samem vrhu slovenskega osvobodilnega gibanja, je bil neomajna avtoriteta tudi na gradbišču, čemur sem bil v Gorici pogosto pričča. Tako ali drugače je obveljala njegova. Bil je izjemno kreativen duh z velikim smislom za detajle. Na gradbišču goriškega Kulturnega doma je na pripombo, da je goriški dom veliko bolj funkcionalno zasnovan, kot tržaški,

odkrito povedal, da je to bila posledica tržaške izkušnje. Tržaški kulturni dom je zasnoval širokopotezno, predvsem kot odraz hotenja, da Slovenci v središču mesta dobimo ugleden in prestižen objekt, ki naj bo tudi znak naših hotenj po uveljavitvi in enakopravnosti v mestu, ki je bilo v tistem času manjšini nenaklonjeno. »Mora biti tak, da boš v njem lahko

sprejel vsakega gosta, tudi predsednika države. Da bo v njem lahko igrala vsaka gledališka hiša. Vsak, ki bo vstopil v ta prostor, mora vedeti, da je to mesto tudi slovensko« je bil trdno prepričan Mihevc in se pri svojem delu ni pustil motiti od nikogar. Pripomb sicer ni odklanjal, a je šel neomajno svojo pot.

Dušan Udovič

IZ KNJIGE ARHITEKTA MARKA KOROŠIČA

Kulturni

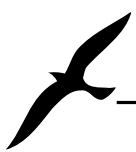
Pomemben vpogled v delo načrtovalca tržaškega in goriškega Kulturnega doma, arhitekta Eda Mihevca, prinaša knjiga arhitekta Marka Korošiča Čar prostora, ki je pravkar izšla pri Založništvu tržaškega tiska in obravnava delo slovenskih arhitektov v FJK. Iz knjige, ki jo bodo predstavili 11. decembra v Kulturnem domu, povzemamo krajši odlomek in fotografije.

... Značilnost Mihevčevega zgodnjega in vmesnega obdobja v oblikovanju interierjev je uporaba različnih in raznobarnih materialov, ki jih večje kombinira. Menjava svetlobe, lahкотnost lebdečega stropa vhodne avle, uporaba direktne in indirektno svetlobe, grobega mozaika, mehkih linij, lesene obloge gledališke dvorane, uporaba tekstila, različne barvne kombinacije mozaika stebrov. Vse to so elementi, s katerimi je arhitekt oblikoval prostor in preprečil monotonost, ki se lahko pojavi po večurnem obisku v gledališču. Razgibano oblikovanje prostora in omejnjeni detajli predstavljajo sintezo vseh takratnih naprednih težaj oblikovanja v arhitekturi. To bogastvo materialov, ki ga Mihevc v svojem ustvarjanju nikoli ni opustil, je odraz njegovega živahnega primorskega značaja, ki ljubi barvitost in raznolikost. Zato tudi v tem smislu predstavlja Kulturni dom v Trstu unikat, zrcalo Mihevčeve duše.

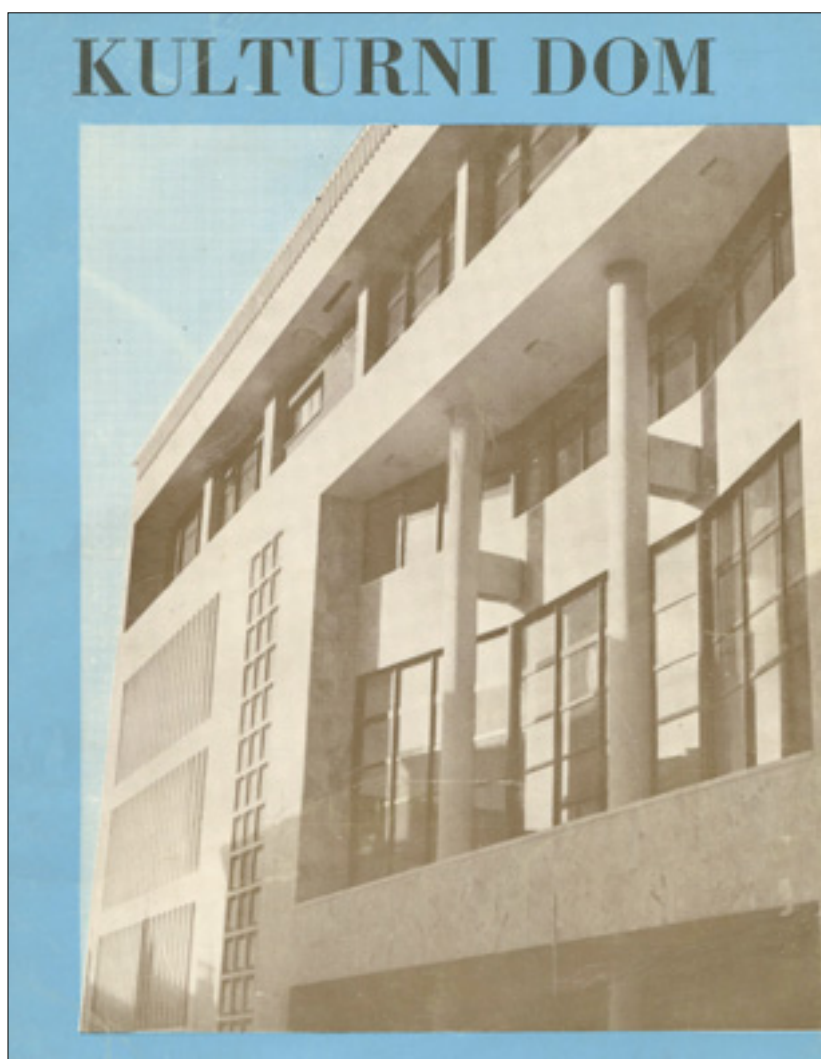
Mihevc je znanje v obdelavi kamna prinesel iz Plečnikovega seminarja. Na fasadi Kulturnega doma je arhitekt uporabil kamen hotaveljčan, v interierjih pa se je igral z različnimi vrstami kamna (tlaki vhodne avle, foyerja parterja in foyerja gledališke dvorane, mala dvorana, stopnišča in ograje).

V vseh svojih objektih je Mihevc vedno zasnoval vso notranjo opremo, luči in večkrat tudi vzorce blaga, tako da so njegovi interieri pravzaprav celostne umetnine. Arhitekt je popolnoma obvladal prostor, ki ga je sam zasnoval, tako kot prostor, ki ga je le opremil. Primer tega je bar Slon v Ljubljani, kjer je iz surovega kletnega prostora s štirimi masivnimi nosilnimi stebri v sredini prostora oblikoval intimen in razgiban prostor nočnega lokala.

Poudariti je treba, da je Mihevca odlikoval izjemen občutek za deajle in kakovost izdelave posameznih predmetov. Gospa Ana Mihevc mi je v pogovoru zaupala, da je izmed treh predmetov, ki jih je predaval na šoli arhitekture (industrijske zgradbe, stanovanjske zgradbe in oprema prostora), bila prav

resničile

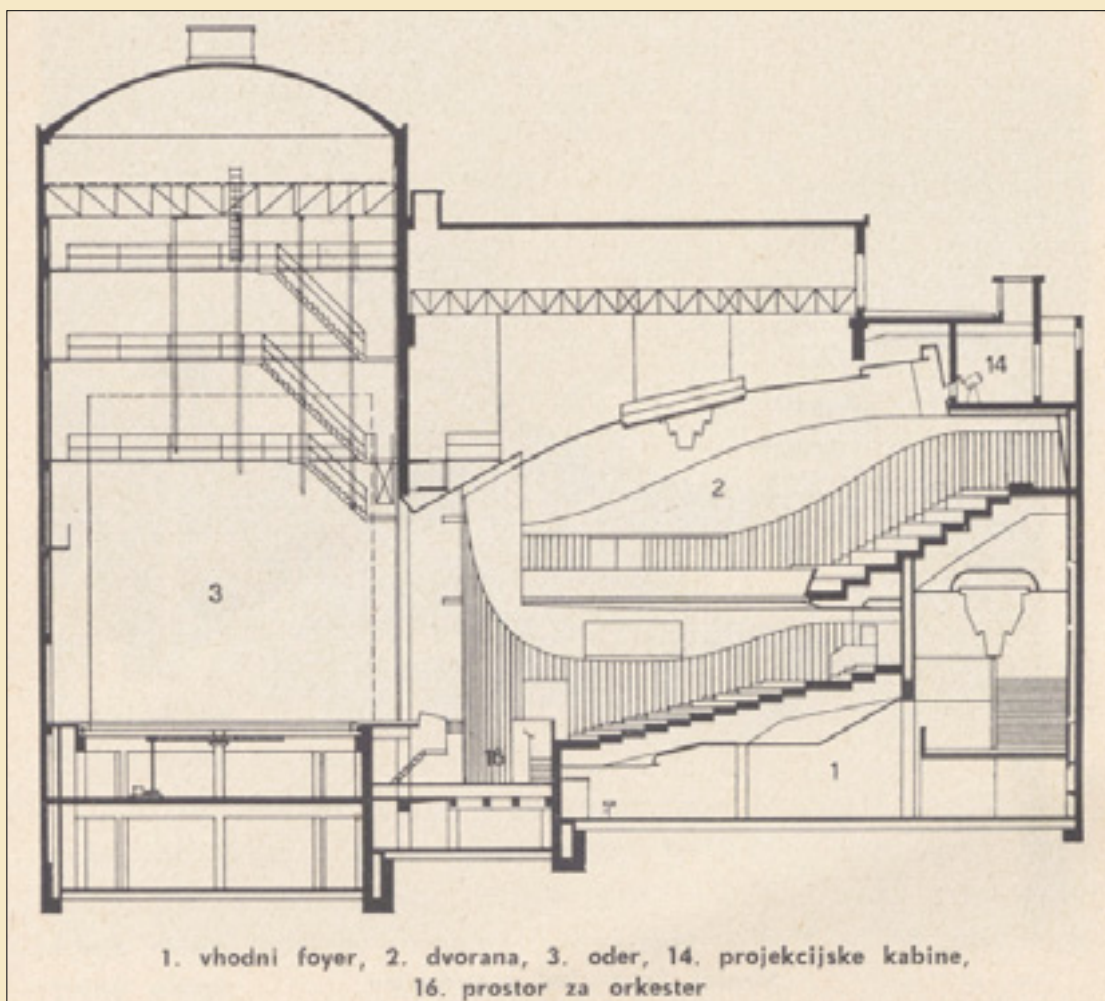

MARKA KOROŠICA, KI JE IZŠLA PRI ZALOŽBI ZTT

dom je unikat, zrcalo Mihevčeve duše

V četrtek, 11. decembra, bodo v Kulturnem domu odprli razstavo **Mihevc 100** in predstavili knjigo Marka Korošica **Čar prostora**

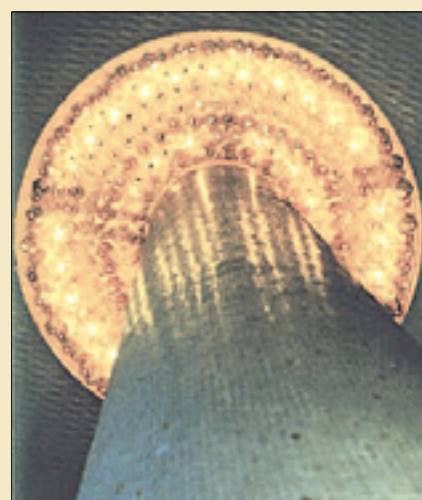

1. vhodni foyer, 2. dvorana, 3. oder, 14. projekcijske kabine, 16. prostor za orkester

V vseh svojih objektih je Mihevc vedno zasnoval vso notranjo opremo, luči in večkrat tudi vzorce blaga, tako da so njegovi interieri pravzaprav celostne umetnine. Arhitekt je popolnoma obvladal prostor, ki ga je sam zasnoval, tako kot prostor, ki ga je le opremljal.

prema prostora njegov najljubši predmet. Posebno pozornost pri analizi interier- je potrebno nameniti Mihevčevim rešit- m osvetlitve, igri svetlobe in izdelavi luči. S svetlobno igro očara Mihevc že na manji fasadi, z njo nadaljuje v vhodni av- Mmogočen lesteneč iz muranskega ste- a visi nad stopniščem v parter, za glavno pnišče in malo dvorano so bili izdelani en- atni lestenci in luči, gledališka dvorana pa preplet svetlobnih efektov. Umetna svet- ba vstopa tu v ambient skozi reže pod bal- nom, okrogle odprtine in skozi centralni ez lebdečega stropa, ki je zapolnjen s priz- ami iz muranskega stekla. Interier tako postane prijeten, topel, va- iv, eleganten, v nasprotju s fasado, ki je bolj oga in masivna ...

GORICA - Objekt v Gradišču prav tako terja (menda še dražja) popravila

Zaprtje urada za zemljiško knjigo postaja vse bolj sporno

Vhod v urad za zemljiško knjigo v Gorici

BUMBACA

Selitev gradiva z goriškega urada za zemljiško knjigo v Gradišče je že v teku, kar je po navedbah predsednika odvetniške zbornice Silvana Gaggiolija nezakonito, saj predpisov, ki predvidevajo prisotnost treh uradov v Gorici, Gradišču in Krminu, formalno še niso razveljavili. Do poteze deželne uprave sta zelo kritična tudi goriški župan Ettore Romoli in predsednik goriškega sodišča Giovanni Sansone. O zemljiških uradih bo morda govor na današnji seji deželnega odbora, s tem vprašanjem se trenutno ukvarja samo deželno generalno tajništvo.

Včeraj pa so nasprotniki tovrstnega združevanja posredovali še nekaj informacij, ki zbujejo dodatne dvome o umestnosti napovedanega zaprtja goriškega urada. Med razloge za zaprtje goriškega urada in selitev v Gradišče je deželna uprava uvrščala slabo stanje dela goriške nepremičnine, in sicer arhiva. Zato naj bi s selit-

vijo v Gradišče rešili to pereče vprašanje in zagotovili nemoteno delovanje urada. V resnici pa je objekt v Ul. Bressani 23 v Gradišču prav tako potreben popravi, povrh pa še dražjih. Zgradbo so že krepko obnovili v letih 2011 in 2012, 7. novembra letos pa je Dežela s sklepom odobrila nova izredna vzdrževalna dela v višini 337.320 evrov. Ta vsota je verjetno veliko večja od zneska, ki bi bil potreben za popravila v Gorici. V Gradišču morajo izboljšati toplotno izolacijo in nepremočljivost objekta, dela zadevajo zunanje stene ter streho.

Deželna uprava je že marca 2011 v nekem dokumentu izrazila potrebo po združitvi uradov za zemljiško knjigo v Krminu, Gradišču in Gorici. Navedla je dve možni rešitvi: manj učinkovito združevanje na osi Krmin-Gradišče z ohranitvijo samostojnega goriškega sedeža; »boljšo« rešitev z združitvijo vseh treh uradov v Gorici. To bi bilo dobro iz logističnih raz-

zlogov, saj bi bil urad v institucionalnem in upravnem središču goriške pokrajine ter v neposredni bližini sodišča, piše v dokumentu, ki pa omenja potrebo po novih prostorih, o katerih naj bi se takrat pogovarjali z goriško občino.

Maria Cristina Bellini, pobudnica peticije proti zaprtju goriškega urada, je včeraj v Pordenonu srečala podpredsednika Dežele Sergia Bolzonella in mu izročila tehnično dokumentacijo. Bolzonello je obljubil, da se bo pozanimal in se pogovoril s pristojnimi. Bellinijeva v tiskovnem sporočilu poudarja, da je ukrep deželne uprave nesmiseln: »Mar bi javni denar vložili v obnovo dela nepremičnine v središču Gorice in ne v nerentabilno halo v Gradišču.« Zaprtje goriškega urada bi po njenem mnenju povzročilo veliko nevšečnosti in nižjo raven storitev. Peticijo je že podpisalo 2000 ljudi, zbiranje podpore pa se nadaljuje. (af)

TRŽIČ - Občina Zaposili za sredstva iz zakona 482

Tržiška občina bo tudi letos prosila za sredstva iz zaščitnega zakona št. 482/99. Rok za oddajo prošnje bo zapadel 15. decembra, Občina Tržič pa bo zaposila za prispevek v višini 100.000 evrov. Občinska uprava bo s tem denarjem upravljala okence, spletno stran in nasploh komunikacijo v slovenskem ter furlanskem jeziku. Obe dejavnosti sodita v sklop občinske službe za promocijo ozemlja in odnose z javnostmi.

V okviru omenjenih dejavnosti bo občinska uprava pomagala občanom pri dostopu do občinskih storitev, vodila bo kampanje ozaveščanja, izvajala določila iz zaščitnega zakona, upravljala prevajalsko službo ter posredovala med uporabniki in občinskimi uradi, v prvi vrsti v sodelovanju z uradom za odnose z javnostmi. Med dejavnosti sodi tudi vnašanje informacij v slovenščini in furlanščini na spletno stran občine.

Občina je septembra na podlagi razpisa izbrala ustanovo, ki bo pomagala upravljati okenci in voditi naštetih dejavnosti. To je društvo Fogolar Furlan iz Tržiča, ki je doslej že upravljalo okence za furlanski jezik. To društvo je tudi edino, ki se je prijavilo na razpis. Sodelovanje se bo nadaljevalo do 30. septembra 2016, občina je v razpisu za manjšinske jezike in evropske projekte namenila 186.000 evrov. (af)

Knjiga o reki Soči

V goriški palači Attems Petzenstein na Korunu bo danes ob 18. uri predstavitev knjige L'Isonzo. Besedila je napisal Andrea Bellavite, fotografije pa je prispeval Massimo Crivellari. Knjiga, ki je izšla pri založbi LEG, govori o naravnih lepotah, ljudeh, zgodovini, umetnosti in še marsičem, rdeča nit pa je seveda reka Soča. Večer bosta sooblikovala muzikolog Quirino Principe in igralec Luciano Virgilio. Pokroviteljica pobude in knjige je goriška pokrajina.

Oddajajo nova stanovanja

Podjetje za ljudske gradnje ATER bo danes predalo namenu osem novih stanovanj, ki jih je uredilo v Ulici Formica. Ključne bodo stanovalcem izročili upraviteljica podjetja Angela Calderara, direktor Domenico Degano in deželna odbornica Mariagrazia Santoro.

Brezžični internet v knjižnici

Goriško brezžično internetno omrežje Guglielmo se širi. Po besedah občinskega svetnika Fabrizia Oretija, ki mu je župan zaupal nalogo, da pobliže sledi razvoju projekta brezžične internetne povezave v mestu, bo pred koncem februarja vanj vključena tudi goriška državna knjižnica.

Ornitološki posvet v Gorici

V konferenčnem centru v Ulici Alviano v Gorici bo od danes do nedelje potekal mednarodni posvet, na katerem bo sodelovalo okrog 300 ornitologov, ki se ukvarjajo z obročkanjem ptic. Posveta se bosta udeležila tudi Enrico Gherghetta in Mara Cernic, predsednik in podpredsednica pokrajine.

Saletta v Kulturnem domu

V okviru gledališkega festivala združenja Terzo Teatro iz Gorice bo drevi ob 20.30 v goriškem Kulturnem domu na ogled predstava Carla Goldonija »Sior Todero brontolon«, v kateri nastopa tudi Gianfranco Saletta.

Razglašeno županovo vino

Na sredinem novoletnem sprejemu novogoriškega župana Mateja Arčona je bilo razglašeno tudi županovo vino za leto 2015. Tokrat si je ta častni naziv priborilo vino Rdeči cuvee 2012 Aleksandra in Damirja Zgonika iz Branika. (km)

POKRAJINA S kolesom do Tržiča

Predstavili izvršni načrt kolesarske steze

Goriški pokrajinski odbor je prižgal zeleno luč projektu drugega dela kolesarske steze, ki jo bodo uredili med Gradežem in Tržičem. Dela so vredna 2.009.000 evrov, s katerimi bodo kolesarsko stezo speljali od kasarne finančne straže do kanala Moschenizza v centru Tržiča. »Ta del proge, ki smo ga po spremembi načrta podaljšali, bo dolg 21 kilometrov. Denar že imamo na razpolago, kdaj se bodo dela začela, pa bo odvisno od dežele Furlanije Julijske krajine, saj jih brez njenega dovoljenja ne moremo uporabiti,« je povedala pristojna pokrajinska odbornica Donatella Gironcoli, po kateri bodo dela trajala osem mesecev. Gironcolijeva je projekt predstavila skupaj s predstavniki zveze kolesarjev Fiab, s katerimi se je pokrajinska uprava zavzela tudi za nov projekt. »Gradeško kolesarsko stezo želimo povezati z Zagrajem. V tem primeru ne bomo gradili prave kolesarske steze, ampak bomo le uredili in označili obstoječe poti,« je zaključila odbornica.

GORICA - Ul. Scodnik Najstnik pod avto

Prizorišče nesreče

Včeraj nekaj minut pred 14. uro je v Gorici prišlo do prometne nesreče, v kateri se je poškodoval mladenič. Avtomobil bele barve, ki je peljal iz Ulice Brass, je povozil najstnika na prehodu za pešce na začetku Ulice Scodnik, nedaleč od višješolskega zavoda Gabriele D'Annunzio. Po včerajšnjih informacijah naj bi šlo za dijaka, ki je odhajal iz šole. Mladega poškodovanca so reševalci službe 118 odpeljali v bolnišnico v Videm, kjer so ga sprejeli pod t. i. rdečo oznako, kar pomeni, da gre za urgenten primer. Nesrečo obravnava goriška prometna policija.

GRADIŠČE Žalovanje in slovo od Valentine

VALENTINA PUGLIESE

V Gradišču naj bi se jutri poslovili od Valentine Pugliese, 24-letne domačinke, ki je dva tedna po prometni nesreči v Drevoredu Regina Elena umrla v bolnici. Datum in uro pogreba bodo vsekakor uradno potrdili šele danes. Povzročitelj, ki je 17. novembra zvečer z avtom povozil žensko in pobegnil, se medtem sooča s hudimi obtožbami. 33-letni traktorist iz Mariana Massimiliano Cesari tvega zaradi nenamernega uboja, pobeга in opustitve pomoči od 3 do 10 let zapora, svojega poklica pa po odvzemu vozniškega dovoljenja ne bo mogel več opravljati.

GORICA - Smrt 50-letnega Andree Roitza Prijatelji skrili čelado, žal pa ga niso prepričali

ANDREA ROITZ

V Gorici boleče odmeva smrt Andree Roitza, petdesetletnega Goričana, ki se je v noči na sredo tragično ponesrečil blizu železniške postaje. Roitz se je okrog 4. ure vračal domov z nočne zabave, v Ulici Di Manzano pa je izgubil nadzor nad motorjem in trčil v pločnik. Moškega je vrglo v zabojnik za steklo ob robu ceste, kjer so ga prijatelji kmalu zatem našli mrtvega. Na glavi ni imel čelade, kar je bilo glede na okoliščine nesreče žal odločilno.

Prometna policija je sinoči potrdila, da so motoristovo čelado za-

držali prijatelji, ki so skušali prepričati Roitza, naj ne vozi: očitno so ocenili, da ni v stanju ter da je nočna vožnja v deževnem vremenu nevarna, on pa je sedel na motor in odpeljal po mokri cesti. Ravno udarci v glavo pa so bili zanj usodni. Truplo naj bi pregledal sodni zdravnik, manj verjetno pa je, da bo sodnik odredil obdukcijo, saj ni bilo drugih vpletenih vozil. Včeraj je o potrebi po morebitni obdukciji razmišljala državna tožilka Valentina Bossi.

Andreo Roitz je v Gorici poznalo veliko ljudi. Bil je član družine goriških podjetnikov in oče treh otrok, najmlajši od katerih ima štiri leta. Roitz, ki je stanoval v Ulici Aquileia, so poznali še zlasti lovci: sam je bil strasten lovec in hkrati direktor ločniškega lovskega rezervata, le nekaj dni pred smrtjo je prijateljem ponosno poslal fotografijo z ustrelenim divjim prašičem. Na okoljskem področju je sodeloval tudi s krajevnimi upravitelji.

ŠTANDREŽ - Nabirka za obnovo napisa

Kaj pa ti?

Kaj pa ti? S tem vprašanjem se pobudniki obnove napisa pod napuščem vogalne stavbe med ulicama Piemonte Reale in Tabaj v Štandrežu obračajo na širšo javnost, ki jo zanima krajevna zgodovina. Odločili so se za nabiralno akcijo med občani, da bo obnova izraz ohranjanja spomina na časovno opredeljeno dogajanje v duhu ovrednotenja vseh spominov, značilnih za Gorico.

Napis »Hočemo naše meje« je tok toliko drugih v mestu in okolici, posebno v Dolu, Jamljah, Dobrdo, Pevni, Severni mestni četrti nastal v obdobju, ko so se Zavezniki, zmagovalci v drugi svetovni vojni, dogovarjali o poteku na novo zarisane meje leta 1947. Kljub popolni predanosti slovenskega in jugoslovanskega upora proti fašizmu in nasprotovanju nacizmu se je zaradi interesov velikih sil začelo zapletati vprašanje, komu bo pripadala Primorska na splošno in Goriška posebej. Velik del italijanskega, bizijaškega in furlanskega prebivalstva – razen v Gorici – je celo pričakoval oblikovanje 7. jugoslovanske republike. Ta pripravljenost je bila

v naslednjih desetletjih zanikana, a nešteti pojavi in razmišljanja pričajo o tem. V Mošu je na hiši ob državni cesti še čitljiv napis v angleščini, ki se zavzema za priložitev Jugoslaviji.

V obdobju pogovorov na pariški Mirovni konferenci in med obiski zavezniških delegacij pri nas je ljudsko gibanje, naklonjeno Jugoslaviji, privedlo nekaj množičnih manifestacij. Oblika vizualnega »navijanja« je zaobjela napise na zidovih. Ni slo za prosto narisane »muralese«, kakršne poznamo danes, temveč za urejene in geometrijsko neoporečne pozive. Takšen je še opazen prav v Štandrežu. Na njem je znak v obliki štita z obrisom Triglava in morskih valov ter zvezdo. Barve označujejo slovensko zastavo. Hranitev oznake gre gotovo pripisati njeni visoki namestitvi in tudi kemičnim sestavinam takratnih barv, ki se tudi drugod pojavljajo izpod marsikatero malte. Zgodovina govori.

»Danes predstavlja napis dragoceno obeležje«, menita prva pobudnika, arhitekta Diego Kuzmin in Jože Cej. Na zgibanki, ki poziva k nabirki – prispevke je

Napis na vogalni stavbi med ulicama Piemonte Reale in Tabaj v Štandrežu

mogoče izročiti v gostilni Pri Turriju – bremo: »Nekdanje ideološke težnje so zbledle in se ne istovetijo več ne s komunizmom in ne s socializmom. Danes smo ukleščeni v sistem sodobnega finančnega globalnega kapitalizma. Zato ne smemo pozabiti naše zgodovine, da lahko brez obotavljanja sledimo pravičnim težnjam,

ki so navdihovale naše očete in prednike ... potrebna je obnova partizanskega napisa.« Če je ulica posvečena regimentu iz prve svetovne vojne, ki ni imel nobenega vpliva na dogajanje v Posočju, a se je v Španiji vojskoval v prid Francove diktature in nato izvajal vojaške akcije proti partizanskim enotam na Hrvaškem in v Črni Go-

ri, potem je v iskanju neenoznačnih spominov prav ovrednotiti napis, ki je vedno izraz domačega prebivalstva. Po zaključenem preplešanju je v načrtu tudi izdaja priložnostne brošure. Celoten znesek se bliža 3000 evrom. Če 300 oseb prispeva po 10 evrov je pobuda pod streho, sicer pa je vsak drobiž dobrodošel ... (a.r.)

PIXELMUSIC

Neumetniški goriški teden

Čezmejni audio in video praznik

Čezmejni audio in video festival Pixelmusic 2014, ki ga od danes do 12. decembra skupaj organizirata novogoriški Kulturni dom in goriško kulturno društvo Lucide, se predstavlja z deveterokotnikom, ki ponazarja devet izvedb festivala. Letošnja tema je »ne-umetnost« v stvaritvah medijskih umetnikov. »Vse kar potrebujemo je mir. Odsotnost umetnosti, razuma in pomena po magi,« pravi vodja festivala Igor Štromajer. Na mednarodnem festivalu sodeluje skoraj 60 umetnikov iz različnih držav, nastopili bodo s svojimi instalacijami in performansi v živo. Danes ob 18. uri bodo odprli neumetniške razstave v obeh Goricah: ob 18. uri v galeriji ArtOpenSpace v Ul. Diaz 6, ob 20. uri v Mestni galeriji na Trgu E. Kardelja 5.

GORICA - »Dijaška« Lizistrata v Kulturnem domu

Srce, ki ljubi, je vedno mlado

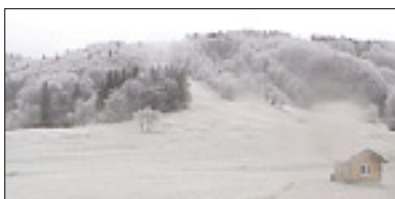
Dijaki na odru Kulturnega doma

BUMBACA

GORIŠKA - Vremenske nevšečnosti

Na Lokvah žled

Več težav je bilo na Gori nad Ajdovščino - Brez elektrike 41 odjemalcev

Posnetek spletne kamere na Lokvah

Po napovedih vremenslovcev, so se tudi prebivalci višje ležečih predelov Goriške včeraj zjutraj zbudili v jutro, odeto v žled. Opaziti ga je bilo moč na Lokvah, ki ležijo na 947 metrih nadmorske višine, kjer pa plast ni bila debela, zato tudi ni povzročila večjih težav v prometu. Več težav je bilo na Gori nad Ajdovščino. Tam se je žled začel nabirati že v noči iz srede na četrtek, zato so imeli električarji precej dela. Na Otlici in Predmeji so bili še včeraj zjutraj brez električne energije, ker je žled potrgal električne žice. Iz Elektro Primorske so včeraj popoldan sporočili, da so napako na daljnovo od Kolka proti Predmeji

že uspeli odpraviti, na odseku od Kanjega dola proti Vodiciam pa njihove ekipe napako še odpravljajo. Brez električne energije je bilo včeraj tam 41 odjemalcev. »Ker gre za podrt daljnovo in je 10 drogov na tleh, bomo tekom dneva namestili štiri agregate in vsem odjemalcem zagotovili oskrbo z električno energijo. Sanacija podrtega daljnovo bo trajala predvidoma en teden,« so sporočili iz Elektro Primorske. Ceste na Goriškem, tako lokalne kot državne, so bile prevozne. Več težav je bilo na severozahodu države: včeraj je bila cesta Solarij - Livek zaprta zaradi podrtega drevja in poledice. Na agenciji za okolje so tudi včeraj izdali opozorilo o nevarnosti poledice in žledu na območjih nad 700 metrov nadmorske višine. Ta naj bi nastajal do 1.600 metrov višine. Plast zraka z negativno temperaturo, v kateri nastajata žled in poledica, se bo po njihovih napovedih predvidoma umaknila najkasneje do danes zjutraj. (km)

neposredno iz starogrške komedije Aristofana. Režiserka je bila tudi avtorica adaptacije, ki se je po njenih besedah izognila tako feminističnemu kot pacifističnemu branju, saj je bilo sporočilo predstave le univerzalna ljubezen, sposobnost vlaganja v mlade in prihodnost, ne pa v orožje in krepitev univerzalnega sovraštva.

Nastala je posrečena predstava, ki je v glavnem dramske narave, čeprav obsega veliko posnete glasbe (v duhu 60. let, z uspešnicami Beatlesov), petja v živo, koreografij in videoprojekcij. Že sama izbira jezika je vodila v upoštevanje anglosaških gledaliških vzorov, mladostno svežega, prožnega pristopa in pristnega, subtilnega humorja.

Konfrontacija med moškimi in ženskami, na kateri zgodba temelji, je prišla do izraza od samega začetka, z nastopom dveh odličnih napovedovalcev oz. živečih »didaskalij«, ki oblikujeta okvir celotne pripovedi. *Less is more* (Manj je več) je bil nazor, kateremu je režiserka sledila, saj se je skrbno pripravljena predstava odvijala na praznem odru, ki ga je prepričljiva igra napolnila s primernim trajanjem, živahnim ritmom, učinkovito govorico, smislom za obravnavanje vsebin v znanju dragocenega občutka za »pravo mero«, za ravnovesje med humorjem (na primer nastopi bogov, ki se pojavijo ob vsakem vzkliku, ali komični prizor starca, ki brez ženske pomoči ne utegne več spodobno obleči toge) in željo po posredovanju pozitivnih sporočil.

Svežina govornice je bila mladim blizu, na odru kot tudi v dvorani, kjer je predstava prevzela tudi zahtevno publiko matineje za šole. Projekcije so okrepile sporočilo iz besedami, podobami in citati. Mandelovo izjavo »Otroci so naša bodočnost« je režiserka izbrala zato, ker v te besede globoko verjame, saj je bil projekt priložnost za ovrednotenje različnih talentov posameznih učencev, ki so sooblikovali raznoliko naravo predstave s svojimi pevskimi, plesnimi in igralskimi sposobnostmi. Zato se ob skupinskem, grškem sirtosu, pojavita še cheerleading in breakdance, pevki pa sta samo dve, saj ne bi imelo smisla siliti v petje tistih, ki bi najbolj blesteli na primer s komično kreacijo. Zato je tudi vsak od izvajalcev pristopil k nastopu z najboljšimi občutki, sproščeno, prepričljivo, brez kakršnegakoli nelagodja ali okornosti. Predstava je bila s svojo dodelano čistostjo pravi užitek za izvajalce in za publiko, kar potrjuje njeno vrednost v odnosu do šolskih in poučnih namenov (posebna pohvala gre tudi dobri izgovarjavi in sproščeni uporabi tujega jezika za recitacijo in petje). Grški pregovor, ki so ga uporabili v predstavi, pravi, da je srce, ki ljubi, vedno mlado. Prav gotovo se je pozitivna, ustvarjalna energija, ki jo ta predstava posreduje, dotaknila vseh generacij gledalcev s sporočilom, ki je namenjeno – kot je ponazarjal zaključek – prijateljem, zaljubljenecem, sanjačem, vsem, ki jih skozi življenje spremlja kakršnakoli ljubezen. (ROP)

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

46

se nadaljuje

Objavo v dnevniku je omogočil avtor
Miro Simčič
knjigo je izdala založba

b.č.a.
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Cadorna je 3. armadi ukazal, naj se začne umikati z Banjšic. V 2. soški armadi iz skupine generala Borojevića so opazili, da se začenja italijanska vojska umikati. Borojevićeve enote, ki so jih opogumili veliki uspehi tovarišev na severnem odseku fronte, so sprožile ofenzivo v pravem trenutku in so sovražniku tesno sledile. Kmalu so brez večjih izgub zasedle dober del Banjšic. Že v jutranjih urah so osvojile Avče na Soči, kmalu, v nočnih urah, je bila v njihovih rokah tudi Gorica. 3. italijanska armada se je umikala bolj urejeno kot druga, zato so bile njene izgube bistveno manjše.

Četrty dan bitke, 27. oktobra, so enote centralnih sil že prodrle v Beneško nižino, naslednji dan pa so skoraj brez bojev vkorakale v Videm, kjer je bil med vojno sedež italijanskega generalštaba. Vse, kar je ostalo na levi obali Tilmenta, so enote centralnih sil zajele. V nekaj dneh so imele 300.000 ujetnikov, zajele so tudi 2500 topov. Cadorna je še upal, da bo sovražnika ustavil na reki Tilment. Italijanska vojska, ki je pred kobarškimi polomom štela 1,8 milijona vojakov, jih je zdaj imela pod orožjem le pol milijona. Francozi in Angleži so italijanskemu zavezniku nemudoma poslali na pomoč šest divizij, ki pa niso sodelovale v vojaških spopadih. »Vse, kar so [Italijani] v dveh in pol letih pridobili v enajstih ofenzivah, so morali pustiti v dveh in pol dnevih,« se je navduševal Andrej Ažman. Razen tega so izgubili še štiri tisoč kvadratnih kilometrov lastnega ozemlja.

888 dni bojov na Soči

General Cadorna je z nerealnimi ukazi znova zapravil dragoceni čas, namesto da bi se takoj odpravil na Piavo. Razmere so ga prisilile, da je v noči med 4. in 5. novembrom ukazal umik za Piavo, ki je bil končan 9. novembra. Istega dne so ga odstavili z mesta načelnika italijanskega generalštaba in na njegovo mesto imenovali generala Diaza. Poraz pri Kobaridu je pomenil hudo streznitev za celotno Italijo. Četrty dan 12. soške bitke je minilo tudi 888 dni bojov na Soči. S tem dnem soške fronte ni bilo več, kmalu so frontno črto prenesli na reko Piavo, kjer je ostala do konca vojne in do razpada donavske monarhije.

Poraz pri Kobaridu je v italijanski javnosti odprl dolgotrajno razpravo o krivdi za nepričakovan polom. Ta razprava traja še danes, čeprav je zdaj, po časovni distanci, ko preživeli udeleženci ni več, manj burna. Kot vsem velikim nesrečam je tudi italijanskemu polomu pri Kobaridu botrovalo veliko »naključij«. Italijanski vojaški vrh je slabo, nerealno ocenjeval vojaške razmere že na samem začetku vojne, priprave nanjo so se začele prepozno in so bile površne, vojaška tradicija Italije pa je bila skromna. Široki sloji v Italiji, zlasti revnejši, te vojne niso doživljali kot svoje, morali pa so prispevati izjemne žrtve. Italijanska politična in vojaška elita je napačno ocenila avstro-ogrsko vojaške sposobnosti na začetku leta 1915. Dvojna monarhija je v prvih mesecih vojne doživela izjemno hude izgube na ruski fronti, toda bila je bistveno bolj vitalna, kot je pričakoval sovražnik.

Italijanski vojaški krogi so bili prepričani, da so Avstro-Ogrsko težki boji na vzhodni in balkanski fronti toliko izčrpali, da bo spopad z njo preprost, hiter in uspešen. Opogumljalao jih je začetno navdušenje »ulice«, iredentistov, mladine in množic, ki so si želeli vojne z nekdanjo dolgoletno zaveznico. Ta vnema se je na začetku spopadov kazala tudi na prvih frontnih črtah, saj so Italijani zagrizeno napadali in ni jim manjkalo poguma in bojevitosti. Trditve, da so bili slabi bojevniki, preprosto niso resnične.

V enajstih soških bitkah so napadali z zelo skromnim uspehom, večino ofenziv bi lahko označili kot popoln polom, izgube pa so bile ogromne. Italijanski vojaki so lahko v soočanju s prebivalstvom na zasedenem ozemlju sami ugotovili, da ne gre za italijansko prebivalstvo in »neodrešene brate«. Bili so žrtev velike manipulacije svoje militaristične elite. Na zasedenem ozemlju so se srečali s tujim prebivalstvom, ki napadalcev ni sprejelo z odprtimi rokami. Vse to je zmanjševalo moralo preprostih italijanskih vojakov in prispevalo k fenomenu, ki so ga poimenovali »čudež pri Kobaridu«. Med vojaki je bilo množično čutiti razpoloženje, ki je pozneje povzročilo nekaj, čemur ni mogoče reči drugače kot vojaška generalna stavka.

Italijanska vojska ni bila izjema. Leta 1917 so bili vojne siti na vseh straneh. Ruska vojska je razpadla, njeni vojaki v poletni ofenzivi sploh niso hoteli iz strelskih jarkov v napad in so množično odhajali domov. Francoski vojaki, ki jim najprej ni manjkalo patriotizma in poguma, so se začeli upirati. Borojevićeva vojska na Soči je konec avgusta zabredla v večdnevno krizo in kaos in je bila na robu tistega, kar se je vojski generala Cadorne zgodilo čez nekaj mesecev. »Človeški material« je povsod čutil enako. Vsi so si želeli konca nesmiselne in krvave vojne, ki ni vodila nikamor. Italijanski generali so si pred začetkom 12. soške bitke zatiskali oči pred dejanskim stanjem, predvsem glede morale svojih čet in njihove bojne pripravljenosti. S pretirano okrutnostjo so svoje vojake sicer utišali, njihovega mnenja o vojni in njihove motiviranosti zanjo pa niso spremenili. Kvečjemu nasprotno.

Preboj pri Kobaridu je bil velik italijanski poraz. Odgovornost v vojski je vedno na najvišjih krogih, zato je krivice za kobarško katastrofo italijanske vojske treba iskati v njihovem vrhovnem poveljstvu, pri njihovih politikih in v savojski dinastiji. Visoki častniki italijanske vojske v 12. soški bitki niso bili dorasli napadu sovražnika, ki se je v nasprotju z vsemi dotodanjimi pravili vojskovanja odločil za napadalno taktiko. V najtežjih trenutkih si italijanske čete niso zagotavljale medsebojne podpore in pomoči. Tudi italijanski častniki so prispevali k splošnemu razsulu 2. armade, ko so pričeli pleniti vozila in zapuščati svoje vojake. V začetnem bojnem metezu so izdajali ukaze, ki niso bili realni in primerni. Tudi predhodni ukazi o varčevanju s strelivom in slepo čakanje na ukaze za začetek akcije z vrha so nižjim poveljstvom in enotam onemogočali pobudo.

Italijani so v vojno krenili z izjemnim navdušenjem. V tem se niso razlikovali od Nemcev, Avstrijcev ali Francozov iz leta 1914. Vojno so si na začetku želeli vsi. Obetala jim je veliko, tveganja pa mladi ljudje niso videli. Leta 1917 se je to navdušenje v Italiji pogleglo, v drugih državah pa že dosti prej. Žrtve so bile izjemno velike. V prvi svetovni vojni je padlo 750.000 italijanskih vojakov, pohabljenih jih je bilo 1,1 milijona, ravno toliko je bilo dezertirjev, ki so jih italijanske oblasti še mnoga leta po končani vojni sodno preganjale. Številne od njih so poveljniki sami dali pobiti z nesmiselnimi kolektivnimi kaznovanji, »decimiranjem«, ki so ga prevzeli iz starodavnega rimskega prava. To naj bi ohranjalo disciplino in utišalo kritične glasove, toda na koncu je preproste vojake obrnilo proti lastni vojaški in politični eliti.

Italijani so do oktobra leta 1917 mobilizirali blizu 2,4 milijona vojakov, toda mnogo je ostalo zaplotnjakov, sinov premožnih staršev, ki so svoje borbeno navdušenje izražali z mahanjem z zastavami in pozivi na juriš po gostilnah. V zaledju so se dogajale številne krivice, številni vojni zaslužkarji so hitro bogateli, vojna pa je najbolj in množično prizadela revne sloje, za družine v ozadju je bilo poskrbljeno slabo in tudi to je italijanskim vojakom slabilo moralo.

Na obeh straneh frontne črte so imeli časopisi posebno, propagandno vlogo. V donavski monarhiji so cenzuro uvedli že na začetku vojne. Italijani so se propagandnih prijemov zelo hitro učili od Britancev, ki so imeli najbolj izpiljen sistem razširjanja propagandnih laži, govoric in polresnic. Za propagandnim strojem v Veliki Britaniji so stali civilisti. Italija je sistematično spodbujala padec bojne morale in krepila nadnacionalne konflikte na sovražni-kovi strani, vsak dan so razdeljevali na sto tisoče letakov in časopisov v jezikih pripadnikov različnih narodov. Madžare so strašili z tajnimi nemškimi načrti, Hrvate in Slovence z nemškimi in madžarskimi zarotami, Srbom so pihali na dušo s kosovskim mitom, Čehe so spominjali na zahrbtnost Nemcev in na žalostno usodo češkega nacionalnega junaka Jana Husa. Propaganda je padala na plodna tla.

Kot pravi Camillo Pavan v svoji knjigi Caporetto (Kobarid), ko analizira pisanje italijanskega časopisja v času prve svetovne vojne, so bili novinarji in uredniki podrejeni vojaškemu poveljstvom. Vojaški častniki, zadolženi za dvig bojne morale v vojski, so pri pisanju časopisov uvedli nekaj pravil, ki so se jih časnikarji morali trdno držati. Prvo je bilo, da časopisi nikoli niso smeli objavljati zelo slabih novic. Če zmagujemo, je to sad italijanskega junaštva, spos-

Zgoraj: zajeti italijanski vojaki ob vpadu avstro-ogrskih in nemških čet v Italijo; desno: italijanska topniška postojanka pri Podgori

obnosti častnikov in odločne volje italijanskega naroda. Novinarji so morali sistematično prikrivati resnično nevarnost, ki je vojakom grozila na fronti. Sovražnika je bilo v javnosti treba predstavljati kot podivjano zverino in nekulturne divjake, novice pa objaviti šele takrat, ko je vojaški vrh ocenil, da je trenutek za objavo pravi. Vojni dopisniki, enako je veljalo tudi za tujce, so morali ta nepisana pravila imeti pred očmi, če so hoteli, da jih vojaška poveljstva pustijo v bližino frontne črte.

Pavan je analiziral pisanje italijanskega časopisa Corriere della sera in ljubljanskega časopisa Slovenec v času zadnje, 12. soške bitke. Dan po začetku preboja pri Kobaridu, v četrtek, 25. oktobra 1917, je italijanski večernik zapisal, da se sovražnik približuje italijanski frontni črti v predelu gore Cadore (v resnici je silovito napadal precej višje v Zgornjem Posočju). Kobarid so Italijani izgubili že prvega dne avstrijsko-nemške ofenzive, vojska centralnih sil je začela prodirati preko Banjšic. Italijanska časopisna poročila o prvem dnevu ofenzive pa so bila zelo protislovna in nejasna.

Slovenec je 25. oktobra na naslovnici objavil evforično poročilo »Ofenziva proti Italiji«, drugega dne »Naši na italijanskih tleh«, tretjega dne, ko je vse bilo že bolj ali manj jasno, pa »Dvanajsta — in zadnja soška bitka«. Novinarji časopisov centralnih sil so imeli bistveno lažje delo od italijanskih, saj je njihova vojska začela že od samega začetka zmagoviti in izjemno uspešen pohod, o katerem so želela poročati tudi vojaška poveljstva in vojna dopisništva.

Italijansko vrhovno poveljstvo in njihovi vojni dopisniki pa so se znašli v sila mučni situaciji: medijski strategiji iz Cadornovega poveljstva so poskušali za vsako ceno zmanjševati pomen poraznih novic iz Zgornjega Posočja. Še vedno je bilo upanje, da se bo sovražnik ustavil sam od sebe, ko bo dosegel začrtani cilj ofenzive. Corriere della sera je pisal o začetku ofenzive centralnih sil z nekajdnevno zamudo, ko je bil Čedad že zravan z zemljo, italijanska 2. armada pa uničena. Priznani novinar Barzini je zapisal neumnost (oziroma laž po naročilu od zgoraj), ki naj bi opravičevala in pojasnjevala nove porazne razmere za Italijane: lepo vreme naj bi sovražniku olajšalo priprave na veliko ofenzivo.

SODNA (ŠPORTNA) KRONIKA - Triestina

Utaja davkov

Davčna utaja (5 milijonov evrov) se nanaša, ko je bil predsednik kluba Stefano Fantinel

Tržaška finančna straža, ki je vodila preiskavo o stečaju kluba Triestina iz leta 2012, tedajni upravi očita utajo davčin v vrednosti petih milijonov evrov. Davčna utaja se nanaša na obdobje med letoma 2006 in 2011, ko je bil predsednik kluba Stefano Fantinel (na arhivskem posnetku).

To je v tiskovni noti sporočila finančna straža, ki je zapisala tudi, da so z zelo natančno in dolgo preiskavo ugotovili, da gre pri stečaju Triestine za zelo kompleksno kriminalno dejanje. Nekdanje vodstvo kluba so tako zaradi suma davčnih prekrškov ovadili. Upravitelji Triestine naj bi se posluževali družb bodisi doma bodisi v tujih državah: v Sloveniji, na Madžarskem in Portugalskem. Še več, izdajali naj bi tudi fiktivne račune. Na podlagi preiskave

je finančna straža ugotovila, da so bila številna plačila izvedena z namenom sistematske izogitve plačilu davkov, so še zapisali finančni stražniki.

Najeli napadalca

Tržaški D-ligaš Triestina je medtem včeraj uradno najel novega napadalca Danieleja Rocca, ki sicer še ni registriran, ampak že trenira s tržaško ekipo. Pred dvema sezonama je Rocco s tržaško ekipo Ufm dosegel 18 golov. Podobno v lanskem letu s moštvo Abano (D-liga), s katerim je igral tudi v letošnjem prvem delu sezone (letos je zadel 5 golov).

ODBOJKA - V moški državni B2-ligi

Pripravljeni

Goriška združena ekipa Olympia in Sloga Tabor jutri v Gorici in v Padovi

Jutri čaka oba naša odbojarska državna B2-ligaša težka preizkušnja. Na papirju bo imela težko nalogo tržaška Sloga Tabor Televita, ki bo ob 18.00 gostovala v Padovi. Domača ekipa Valsugana ima točko več na lestvici. »Pravzaprav igrajo v uvodnem delu s potegnjenim ročno zavoro. V zadnjih dveh krogih so izgubili. Tudi goriška Olympia jim je iztrgala točko,« je kratko in jedrnat ocenil jutrišnjega nasprotnika kapetan Sloge Tabor Ambrož Peterlin, ki je obenem opozoril: »Valsugana ima morda najboljšega korektorja v B2-ligi. Bellini je v zadnjih sezonah igral v B1-ligi in dosegal tudi po 30 točk. Igra v glavnem sloni okrog njega.« Valsugana se je v lanskem letu uvrstila na 3. mesto. »Letos ciljajo še višje,« je dodal Peterlin, ki bo jutri brzkone znova igral v vlogi libera. Skoraj gotovo bo odsoten Nicolas Privileggi.

Goriška združena ekipa Olympia bo v domačem športnem hramu, dvorani Špacapan v Gorici, gostila Padova, ki ima 10 točk (tri manj od združene ekipe). Varovanci trenerja Fabrizio Marchesinija bodo skušali osvojiti novo zmago: »Ekipa iz Padove je mlada in je kot taka neizkušena. Tudi mi smo mladi, ampak bomo skušali izkoristiti izjemno motivacijo, ki nas spremlja v zadnjih krogih. Ne smemo pozabiti, da je Padova iztrgala točko

močnemu Sisleyju. Skratka: igrajo zelo nihajoče,« pravi trener Marchesini, ki bo jutri imel na razpolago vse svoje varovance. Marchesini je še dodal: »Do božično-novoletnega premora nas bosta potem čakali še dve tekmici. Nato bomo prvenstvo nadaljevali šele 17. januarja, saj smo prvi krog v novem sončnem letu (10. januarja) že preložili. Januarja in februarja nas čaka šest izjemno pomembnih tekem. Šele konec februarja bomo nato vedeli, kaj nas čaka v nadaljevanju sezone: boj za obstanek ali morda nekaj več. Pustimo se presenetiti. Zaradi tega bomo morali med prazniki dobro trenirati.«

»Težka« pot za Zalet Slogo

Zalet Slogo čakata v naslednjih dveh krogih deželne C-lige višjevršeni ekipi. Navidez nekoliko lažjo nalogo bodo igralke imele ta konec tedna, ko se bo pomerila s Pordenonom (jutri ob 20.30), čez štirinajst dni pa jih čaka prvouvrščeni Vivil. »Na obeh tekmah nimamo kaj izgubiti. Važno bo, da bomo igrali boljše kot v prejšnjem krogu. Opazil sem, da ko nastopi kriza, nihče ne vleče vozu. V takih trenutkih pa si moramo vsi skupaj priskočiti na pomoč,« pravi trener Bosich, ki še ne ve, ali bo imel na razpolago tudi Tanio Babudri. Zalet bo na gostovanju skušal tudi prekiniti negativno serijo zadnjih dveh sezon, ko je pri gostiteljih obakrat gladko izgubil. Pordenone je popolna ekipa, štirje standardne igralke so na ravni višje lige, mladinke pa so prav tako dobre.

Zalet Kontovel bo v deželni D-ligi lovil četrto zaporedno zmago in nove tri točke. V Tavagnacu (jutri ob 21.00) se bodo pomerile z Royalkennedy, ki so doslej po tri točke osvoji-

Odbojkarja
Sloga Tabor
Televita
David Cettolo
in libero
Ambrož Peterlin

FOTODAMI@N

le samo proti zadnjevršenim ekipam Fiumicellu in Libertasu, z Mosso, ki ima prav toliko točk kot Kontovel, pa so izgubile šele po petih nizih. »Če želimo ohraniti mesto na sredini lestvice, si ne smemo privoščiti spodrsrljajev. Igrati moramo zbrano in brez večjih napak,« napoveduje trenerka Zuzic.

Derbi Soča - Sloga Tabor

V moški D-ligi bo v ospredju derbi med Sočo in Slogo Tabor v Sovodnjah (v nedeljo ob 17.00). Kot na vsakem derbiju, bodo o rezultati odločali tudi drugi dejavniki, sta prepričana trenerja, ki bosta imela na razpolago popolno ekipo. »Kljub temu da so mladi, jih nikakor ne podcenjujemo. Mislim, da lestvica ne kaže še njihove realne moči,« pravi trener Sloge Tabor Danilo Berlot, ki pa z varovanci računa na zmago. Obe ekipi – doslej se še nista pomerili – sta se na derbi dobro pripravili, saj sta bili prejšnji teden prosti. Olympia pa bo gostila pri prvouvrščenemu Cusu v Trstu jutri ob 19.00.

2. FESTIVAL ESTETSKIH ŠPORTOV - V Gorici

Ples, gibi in skoki

Nastopilo je pet društev: ŠD Polet, Cheerdance Millenium, ŠZ Bor, AKŠD Vipava, AŠZ Olympia

Harmonični gibi, glasba, skoki in še marsikaj drugega. V nedeljo je v Gorici bil 2. Festival estetskih športov v organizaciji komisije estetskih športov pri ZŠSDI in domačega društva Olympie.

Pet društev (ŠD Polet, Cheerdance Millenium, ŠZ Bor, AKŠD Vipava, AŠZ Olympia) oziroma 120 kotalkarjev in kotalkaric, orodnih telovadec, ritmičark, plesalk in navijačič je v polni telovadnici na drevoredu XX. septembra prikazalo njihovo delovanje. Program je povezovala Maja Devetak, vse prisotne sta ob zaključku pozdravila predsednik ZŠSDI-ja Ivan Peterlin in predsednik Olympie Mihael Corsi. Na koncu so vsi nastopajoči prejeli spominsko darilo. Predsednica komisije za Estetske športe Petra Križmančič je vse nagradila še z diplomami.

Športne panoge kot so cheerleading, kotalkanje, ples, orodna telovadba in ritmična gimnastika imajo skupni imenovalec. Pri teh športih rezultat – dosežek ni merljiv.

Pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji so ob novem mandatu izvršnega odbora ustanovili panožno ko-

misijo za tovrstne športe (komisija za estetske športe) z namenom, da bi pri nas čim več ljudi spoznalo, kaj ti športi sploh so, v katerih prvenstvih nastopajo in predvsem, da bi spoznali kdo sploh pri nas (na Tržaškem in Goriškem) se ukvarja in goji cheerleading, kotalkanje, ples, orodno telovadbo in ritmično gimnastiko.

Kotalkarice in kotalkarji AKŠD Vipava v nedeljo na 2. Festivalu estetskih športov, ki sta ga v Gorici organizirala ZŠSDI in AŠZ Olympia

BUMBACA

NOGOMET - Kras v Bellunu

Odhod v nedeljo zjutraj

Disciplinska komisija državne nogometne zveze D-lige je v skupini C, v kateri nastopata Kras in Triestina, kaznovala vodilni Alto-Vicentino z 200 evri denarne kazni. Kras bo v nedeljo gostoval v Bellunu (začetek ob 14.30). Trener Tonči Žlogar ne bo imel težav s postavo, saj v sporočilu zveze ni kaznovanih igralcev belo-rdečih. Le Luka Spetič bo moral paziti, saj je v nedeljo zbral še tretji rumeni karton. Belluno ne bo imel na razpolago dveh nogometišev, saj sta po en krog prepovedi igranja prejela Corbanese in Posocco. Nogometiši in spremljevalci Krasa, na čelu s trenerjem Tončijem Žlogarjem (včeraj so mu v slovenskem športnem dnevniku Ekipa posvetili kar dve strani), se bodo v Belluno odpeljali v nedeljo zjutraj ob 8.30 iz Repna.

Ne v Repnu, toda v Miljah

Mladinci Krasa, ki nastopajo v državnem prvenstvu, bodo jutrišnjo tekmo predzadnjega kroga prvega dela sezone igrali v Miljah in ne v Repnu. »Domače igrišče je v slabem stanju, tako smo se odločili za spremembo,« nam je povedal tajnik Krasa Paolo Sarazin. Tekma proti ekipi Dro na miljskem igrišču Zaccaria bo ob 14.30.

Okrnjeni derbi

V deželnem prvenstvu 2. amaterske lige je nogometna zveza potrdila, da bo Primorje nadoknadilo tekmo proti Villesseju v soboto, 20. decembra (14.30 v Vilešu). Mladost pa bo zaostalo tekmo proti Pro Gorizii (v Mošu) igrala v nedeljo, 21. decembra. V 2. AL bosta zaradi četrtega rumenega kartona mirovala zvezni igralca Zarje Matteo Pipan in nogometiš Mladosti Mauro Peric. Zaradi rdečega kartona pa na nedeljskem derbiju med Mladostjo in Zarjo v Doberdolu ne bo niti domačina Simoneja Bressana.

Kaznovani

NK Kras Repen bo moral plačati denarno kazen (50 evrov). V sporočilu pokrajinske nogometne zveze piše, da so nekateri navijači rdeče-belih po nedeljski tekmi v Trebčah (pred slačilnicami) zmerjali nasprotnikove igralce. Trener ekipe naraščajnikov obenem zaradi kazni ne bo smel sedeti na klopi vse do 19. decembra.

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. 3405814566 (Valentina).

KOŠARKA

D-liga: Sokol danes, Kontovel jutri

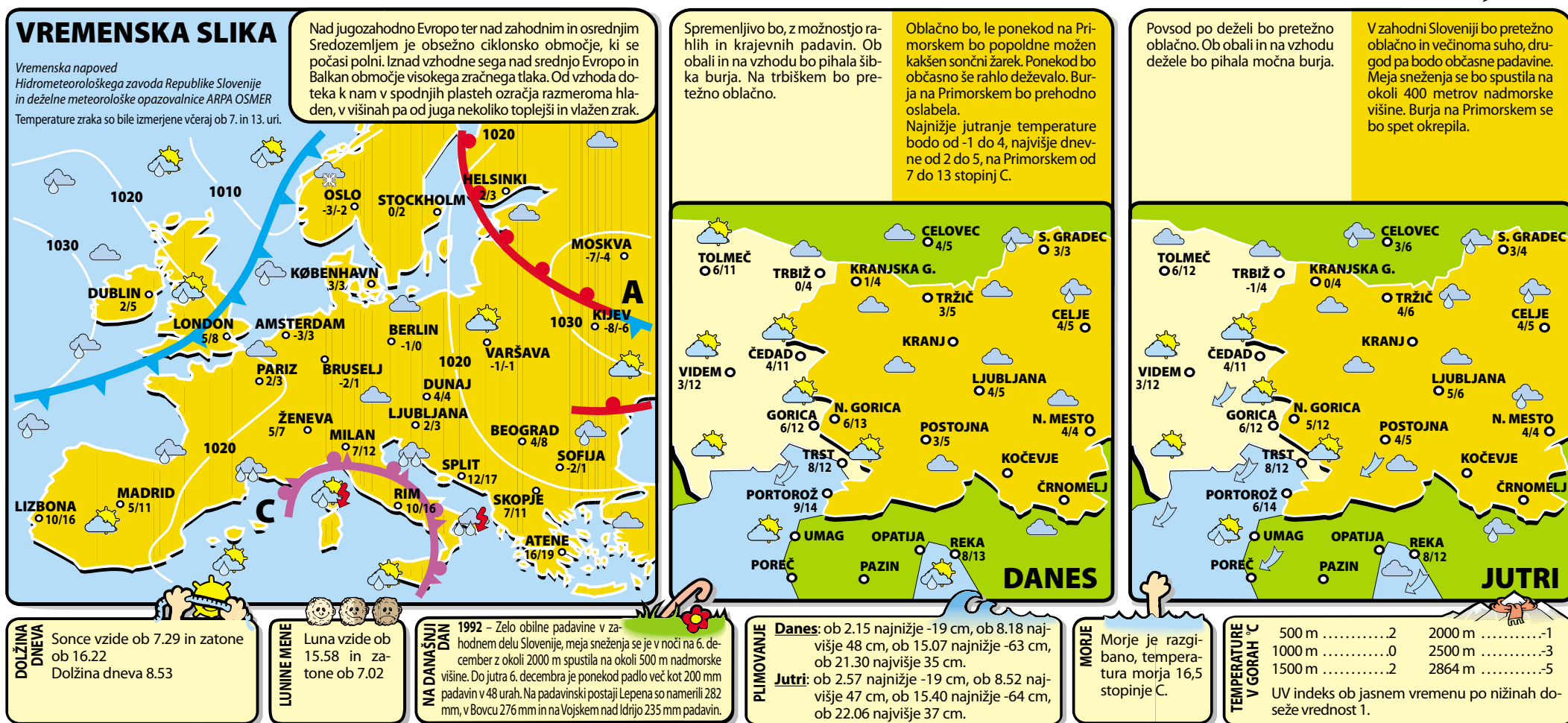
Sokol bo v košarkarski D-ligi igral že danes. Ob 20.45 se bodo varovanci Lazareviča pomerili z Gradom. »Če bomo motivirani, lahko računamo na pozitiven izid kot v prejšnjem krogu (Sokol je premagal prvouvrščeni Basket4 Trieste, op.a.), če bomo nasprotnika podcenjevali, pa bo trda predla,« pravi Lazarevič, ki od prejšnjega tedna lahko računa tudi na Iva Ušaja, ki se je vrnil s študijskega potovanja. Zanimivo bo tudi jutri pri Briščikih (ob 18.00), kjer bo Kontovel gostil višjevršeni Santos. Gostje igrajo s postavo, ki je poleti v glavnih obrisih niso spreminjali, zato so dobro uigrani. »Prav zato mislim, da so na vrhu. Kot se je letos že izkazalo, pa vsak lahko premaga vsakega. Zato bo odvisno od nas samih, kakšen bo končni rezultat,« pravi trener Švab. Na strani Kontovela je gotovo vrnitev Starca.

V promocijski ligi bo jutri Dom Mark igral proti UGG (ob 18.30).

primorski_sport
facebook

Nemški goloprsi aktivistki 1200 evrov kazni za motenje polnočnice

KÖLN - Sodišče v Kölnu je v sredo 21-letni aktivistki iz skupine Femen prisodilo 1200 evrov kazni, ker se je 24. decembra lani med polnočnico v tamkajšnji katedrali povzpela do oltarja in razgalila svoje oprsje. Sodišče jo je spoznalo za krivo motenja prakticiranja vere. Studentka iz Hamburga je med protestno akcijo, ki so jo varnostniki v cerkvi hitro prekinili, na golem oprsju nosila napis v angleščini Jaz sem Bog. Kasneje je pojasnila, da je bil to protest proti držki Katoliške cerkve do žensk in stališč tedanjega kölnskega nadškofa Joachima Meisnerja do umetne prekinitve nosečnosti.

Skupina Fleetwood Mac bo glavna zvezda festivala na otoku Wight

LONDON - Glavna zvezda julijskega festivala na angleškem otoku Wight bo rock skupina Fleetwood Mac. Festival bo potekal med 11. in 14. julijem 2015, skupina, ustanovljena leta 1967 v Londonu, bo na njem gostovala zadnji dan. To bo prvi nastop zasedbe na tem festivalu in obenem edini festivalski nastop še vedno priljubljenega benda v prihodnjem letu. »To je najboljša novica, kar sem jim dobil v zadnjem času,« je dejal organizator festivala John Giddings. Fleetwood Mac je, kot je povedal, na festivalu vabil zadnjih sedem let. Trenutno so Fleetwood Mac edino znano ime, ki bo na seznamu prihodnje izdaje festivala.

DUNAJ - Problemi v prometu in električnem omrežju Na vzhodu Avstrije žled povzroča velike preglavice

DUNAJ - Na vzhodu Avstrije je tudi včeraj povzročal preglavice žled, zaradi katerega so bile zaprte številne ceste, prihajalo pa tudi do motenj v železniškem prometu in v oskrbi z električno energijo. Ponekod so se razmere od torke še zaostrile, tako da je morala posredovati tudi vojska. Najhuje je bilo v zveznih deželah Gradiščanski, Spodnji Avstriji in Štajerski na vzhodu države. Več kot 3000 gospodinjstev je zaradi žleda ostalo brez elektrike, oblasti pa so pozvale prebivalce, naj zaradi debele plasti ledu na tleh ne hodijo na ulice.

V Spodnji Avstriji je poleg težav z oskrbo z električno energijo prihajalo tudi do izpadov mreže mobilne telefonije. Pod težo ledu so se lomila drevesa, zaradi česar so morali posredovati gasilci. Na območju Waldviertla blizu avstrijsko-češke meje, kjer so že v tork razglasili izredne razmere, je bilo včeraj še huje. Led je ponekod debel do 15 centimetrov, zaradi česar je zaprtih več kot 20 šol. O slabih razmerah poročajo tudi iz zvezne dežele Gradiščansko, kjer je v nekem naselju kakih sto ljudi odrezanih od sveta, gasilec pa je v boju z ledom na pomoč priskočila vojska.

Iz več delov Nemčije, kjer imajo tudi težave zaradi žleda, pa so včeraj poročali tudi o prvem snegu, ki je skupaj z ledom botroval številnim prometnim nesrečam. V zveznih deželah Hessen in Severno Porenje - Vestfalija so bile zaradi dreves, ki so se podrla pod težo žleda, zaprte številne ceste. Tudi na Češkem ledeni dež in mraz še naprej povzročata težave v prometu. Zaradi žleda je že od noči na tork oviran železniški promet, marsikje pa prihaja do velikih zamud.

30. obletnica

12. 12. 2014 // od 18.00 dalje

hit casinos

30 let zabave

www.thecasinoPark.com

CASINO & HOTEL
hit casinos

Program

- 18.00 • Koktajl Show
- Brasil Bahia Show, brazilski plesni spektakel
- Aris in Rita, glasba v živo
- Aperitiv
- 19.00 • Brezplačna pogostitev
- 21.00 • Bingo
- 22.00 • SILVIA MEZZANOTTE, koncert
- 24.00 • Rojstnodnevna torta
- 00.30 • Special Bingo Jolly, nagradno žrebanje
- 1. nagrada: **električno kolo**

Prisrčno vabljeni!

ZADENITE BMW

nagradno žrebanje

3. 11. - 18. 12. 2014

Do 18. 12. zbirajte kupone in se potegujte za:

1. nagrado: **BMW 318d Gran Turismo Sport Line**

2. nagrado: **1.000 €** za igro

3. nagrado: **500 €** za igro